

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Štampa vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske države 6 K. Kdor hodi sam ponj, plaša na leto samo 2 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušča do odpovedi. — Udje „Kated. Školskega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Resamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroska cesta šte. 5, vsprejema naročnine, inserate in reklamacije, cesta šte. 5, dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Za zaprite reklamacije se poštno proste.

Današnja številka obsega 12 strani.

Sv. Oče in Slovenci.

Sv. Oče so bolni. Poročila pravijo, da je bolezen nevarna. Vsak katoličan zaradi tega z resno skrbjo in srčnim sočutjem zasleduje vesti, ki prihajajo iz Vatikana o visokem bolniku. Mi Slovenci tem bolj, ker je pretekli teden odpotovalo nad 600 naših ljudi v Rim, da se poklonijo sv. Očetu in si ogledajo večno mesto. Bolezen bo sicer osebno poklonitev preprečila, toda sv. Očeta bo navzočnost udanih mu slovenskih romarjev ravno tako vzradostila, kakor da bi bili osebno pri njem.

Ko se je toliko Slovencev napotilo v Rim z namenom, da izrazi sv. Očetu v obličje svojo udanost in ljubezen, spodobi se tudi za nas, ki smo ostali doma, da se vsaj v duhu pomudimo par trenutkov ob strani sedanjega vidnega poglavarja sv. katoliške cerkve, Pija X.

Nasprotniki katoliške cerkve so po smrti velikega papeža Leona XIII. gojili trdno prepričanje, da bo papeštvo kmalu izgubilo na ugledu, da se bodo razrahljale vezi katoličanov s sv. stolico in da bo upliv papeža vidno ginil. Danes uvidijo, da so bile njihove nade zidane na pesek. S krepko roko je papež Pij X. poprijel za krmilo Petrovega čolnca ter ga modro in varno vodil skozi vse nevarnosti novodobnega življenja. Posebno občudujemo danes njegovo brzo odločnost, s katero je zatrl krive nauke takozvanega modernizma, ki je hotel sprizniti vero z nevero, proglasiti versko mlačnost kot čednost in utajiti nezmožljivost sv. Očeta v verskih rečeh. Za svoje geslo si je izbral sedanji sv. Oče besede: Vse prenoviti v Kristusu! In po tem zgledu se je tudi zvesto ravnal. Odvrnil je od nas novodobno krivoverstvo, oživil z marsikaterimi odredbami cerkveno življenje, opozarjal posebno na važnost mladiške vzgoje ter neprestano klical svoje vernike, da obračajo vso pozornost na velik pomen katoliškega tiska za ohranitev globokega verskega življenja.

Ti si Peter (skala), in na to skalo bom zidal svojo cerkev in peklenska vrata je ne bodo premagala. Ta obluba Učenikova se izpolnjuje od apostola Petra sem na vsakem papežu vsen časov. Marsikatera mogočna roka je stegnila svoje roke po tej skali, marsikatera pamet je premišljevala, kako zadati Petrovi cerkvi smrtni udarec. V 16. stoletju, ko je vstal redovnik Luter proti katoliški cerkvi, so postopali z njo kakor z razvalino, ki se še komaj drži po koncu. Danes so vsled Lutrovega nastopa nastale cerkve razcepljene in razjedene, trohle veje, a katoliška cerkev je enotnejša in trdnjša kakor kedaj poprej. Ko je veliki francoski vojskovodja in cesar Napoleon imel Pija VI. vjetega na Francoskem, pisal je protivski list v Parizu, da je Pij VI. zadnji papež rimsko-katoliške cerkve. Mogočni cesar je umrl, prognan na samotni otok, papeži pa še nadalje vladajo božjo ustanovo. Peklenska vrata je ne bodo premagala.

Kot otroci udani svoji materi, sv. katoliški cerkvi, izražamo kakor naši slovenski romarji tako tudi mi doma, svojo globoko udanost in trdno zvestobo vidnemu poglavarju Kristusove cerkve, sv. Očetu!

Na Balkanu.

Položaj na Balkanu lahko s kratkimi stavki opišemo tako-le: Bolgarska, Srbska in Grška želijo, da se kar najhitreje sklene mir s Turčijo, kar se bo menda zgodilo že ta teden. Črna gora mora opustiti obleganje Skadra, ker je nobena velesila, tudi Rusija, pri tem ne podpira. Med balkanskimi zavezniki postajajo nesoglasja zaradi mej večno ostrejša. Srbi in Grki bi radi obdržali kraje, ki jim po besedilu in smislu zvezne pogodbe niti ne grečo, ampak bi morali pripasti Bolgarom. Velesile so se takoj oprijete tega nesoglasja med Jugoslavo in Avstro-Ogrska se je odločno postavila na stran Bolgarov, Rusija se nagiba bolj na srbsko stran, Nemčija podpira Grško. Med Rumunijo in Bolgarijo se je spor poravnal tako, da dobi Rumunija mesto Silistra z majhno okolico, a Bolgarija bo zato v Makedoniji dobila več ozemlja ali od Turške ali od Srbske, oziroma Bolgarske. Južne meje Albanije so baje že med velesilami dogovorjene in tudi Grška je v obče s temi mejami zadovoljna. Italija je pri razreševanju skadrskega vprašanja hodila ob strani Rusije in ne ob strani svoje zaveznice

Avstrije. Opazuje se, da se Italija zadnji čas vedno bolj približuje Rusiji, tako, da bo kmalu imela Avstrija za hrbtom in pred obličjem, kakor se obrne, svojega sovražnika, Italija pač gleda v bodočnost, kajti zaradi Albanije si bomo gotovo danes ali jutri resno v lasih.

Mir, kje je mir?

Po junaškem zavzetju Odrina so hoteli Bolgari predreti turške čete pri Čataldži ter korakati v Carigrad, a Rusija se je temu odločno ustavljala. Ruski car je bolgarskega odposlanca v tej zadevi, dr. Daneva, zelo nemilostno sprejel, tako, da je dr. Danev opustil vsako nadaljno posredovanje in se takoj vrnil v Sofijo. Rusija tudi ne dopusti, da bi se Bolgarija razprostirala preveč proti Carigradu, tako, da je Bolgarija prisiljena, sprejeti od Turkov ponujano mejo Enos-Midiah. Sedaj ne preostane Bolgariji nič drugega, nego da hitro sklene mir, kajti vsak dan, ko i. ma še svojo armado v orožju, je za njo izgubljen denar. Srbija pa si itak nima nič več pritoževati. Grška je z dobljenim zadovoljna, tudi glede Egejskih otokov se je v glavnem že z velesilami sporazumela. Črna gora je doigrala svojo bojno ulogo pred Skadrom, zato je očitno, da je mir že blizu. Pravi se, da bo še ta teden sklenjen. Pravzaprav je zaradi miru že vse sporazumljeno, le Rusija še stvar zavlačuje in še ne da svojega odobrenja k dogovorom.

Pri Čataldži se je sklenilo dvočedno premirje, da pokopljejo mrliče. Zadnji boj, ki so Bolgari še upali, da bodo smeli v Carigrad, so bili baje jako krvavi. Na polotoku Galipoli pa zadnji čas ni bilo nobenih spopadov, Car Ferdinand je obiskal s prestolonaslednikom čete na galipolskem polotoku ter jih navdušeno nagovoril. Govor je kazal, da car ne računa več z nadaljevanjem vojske.

Nesoglasja med Jugoslavo.

V srbski skupščini je naznanil finančni minister, da Srbija ne bo demobilizirala (razorožila), predno ne bo rešeno vprašanje zaradi razdelitve osvojenega ozemlja med zavezniki. V Bolgariji pa je na nekem zborovanju naznanil dr. Danev, da bo Bolgarija zahtevala od zaveznikov vso zemljo, ki ji gre glasom pogodbe. Pogodba med Bolgarijo in Srbijo je tako jasna, da se ni mogoče veliko pripraviti. Toda če vkljub temu nastane nerešljiv spor, je v pogodbi rečeno, da bo razsojal ruski car. Pogodba z Grčijo je bolj nejasna in ne vsebuje določite razsodišča. Od Grkov zahtevajo Bolgari Solun, od Srbov pa na podlagi pogodbe Prilep, Ohrid, Bitolj z ozemljem. Grki zaradi Soluna nimajo mirne vesti, zato imajo v mestu zbrnega silno veliko vojaštva. Bolgari pa hočejo baje v Solun odposlati v kratkem 50.000 mož. Grki izjavljajo, da bodo Bolgarom s silo zabranili nastanitev v Solunu. Tudi Srbi niso zadovoljni, izročiti Bolgarom krajev, ki jim po pogodbi grečo. Ko se je te dni neki bivši bolgarski minister pripeljal v Bitolj, so ga dali vojaško nadzirati. Prepričani smo, da se bodo vkljub vsemu temu balkanski zavezniki vendar mirno med seboj pobotali in nadalje vzdržali zvezo med seboj, posebno, ako se ne bodo dali drug na drugega hujskati od velesil, ki hočejo, da se balkanska zveza čim preje razruši.

V Bolgariji je izzvalo zadržanje Rusije, ki ga je zadnji čas zasledovala na vsej črti proti Bolgarom, veliko nevoljo. Bolgarska javnost je močno razburjena in čujejo se celo strastni kliči: Rajši z Avstrijo, nego z Rusijo.

Skader.

Skader ne bo črnogorski, ampak albanski. Črnogorcev in Srbov, ki so stali pred Skadrom in imeli puške in topove obrnjene proti Skadru, ni preplašila uprizoritev velesil s svojim brodomjem ob črnogorsko-albanski obali, ampak dejstvo, da je Rusija potegnila z drugimi velesilami ter se odločila, da se privoli Skader bodoči Albaniji. Srbi so nato odpoklicali svoje vojaštvo izpred Skadra, Črnogorci so ustavili obstreljevanje. Rusija in Italija se sedaj močno trudita, da bi velesile izposlovale izčrpani Črni gori vsaj večmilijonsko vojno odškodnino radi bede in lakote, ki preti deželi. Avstrija se je skrajša temu ustavljala, a se je sedaj udala. Grdo pa se je vedlo zopet nemško časopisje. To je celo zadevo opisovalo tako, kakor da bi se dal kralj Nikita podkupiti za več milijonov in bi se vsled tega odpovedal Skadru.

Preiskava v zadevi umora frančiškana o. Paliča je dosegla, da je bil Palič ustreljen od več puškinih krogelj na veliko daljavo. Sledi bajonetnih sunkov, kakor so poročali nemški časopisi, se niso našle.

Bojkot na Srbskem.

Na Srbskem se pripravlja bojkot proti uvozu in kupovanju avstrijskega blaga. To postopanje se opravičuje s tem, da je Avstro-Ogrska ves čas balkanske vojske izkazovala Srbiji le neprijateljstvo. Srbska vlada izjavlja, da o početku tega gibanja ni ničesar vedela in da jo je presenetilo. Avstrijski trgovski krogi so mnenja, da juha ne bo tako vroča, kakor se kuha.

Rusija se opravičuje.

Ko je Rusija pristala na to, da Skader pripade Albaniji, bilo je jasno, da je vsako nadaljno obleganje Skadra zastoj. Črna gora je bila močna, dokler je stala Rusija ob njeni strani, a postala je zopet slaba, ko ji je odtegnila svojo roko. Mogočna struja v Rusiji obsoja rusko vlado, da se je izneverila balkanskim Slovanom, osobito Črni gori. Da pomiri rusko javnost, je izdal ruski zunanji minister daljšo izjavo, v kateri med drugim pravi: Glavni cilj ruske vlade spričo uspehov balkanskih držav je bil ta, da zmagovalcem zasigura kolikor mogoče več vidnih uspehov njihovi zmag. To se je potem težavnih pogajanj tudi uresničilo. Da se je zabranilo samblastno postopanje Avstro-Ogrske, privolile so druge velesile na ustanovitev Albanije. Posvetovanja poslanikov v Londonu so imela nalogo, da določijo meje bodoči Albaniji. Ustanovitev Albanije je stala sicer v nasprotju s težnjami Črne gore in Srbije ter njene čisto naravne razširjevalne politike, toda na drugi strani sta albanske težnje šteli Avstrija in Italija, ki sta ohranitev starega razmerja ob Adriji smatrali za tako važno življensko potrebo, da nista gledle tega puščali nobenega dvoma. Tako je prišlo do ustanovitve albanske države. Na podlagi dolgotrajnih pogajanj se je končno sklenilo, da bo vsaka velesila v prid svetovnemu miru nekoliko odnehala. In tako se je zgodilo, da je Rusija dosegla za Slovane Prizren, Peč, Djakovico in Debar, a je smatrala tudi za neizogibno, da pripade Skader Albaniji. V to je morala privoliti tem bolj, ker je Skader čisto albansko mesto s sedežem katoliškega nadškofa.

Ko se je skadrsko vprašanje rešilo, se je Črna gora na prijateljski način o tem obvestila in opozorila na to, kakšno veliko odgovornost prevzame na-se, ako svoj odpor nadaljuje. Kralj Nikolaj se je pa svetovalo, naj se odtegne očitku, da zasleduje zasebne cilje. Ti koraki so ostali brezuspešni. Postalo je očito, da računa kralj Nikita na vmešavanje Rusije in velesil ter na evropsko vojsko. Zato se ruska vlada ni mogla upirati temu, da so se sklenile odredbe, ki so vsled odpora kralja Nikolaja postale potrebne. Ruska vlada ne izgublja upanja, da se bo Črna gora podvrgla volji Evrope, ki jo je predstavljal veličastni prizor evropskega brodomja. V tem slučaju bo imela Evropa nalogo najti sredstev, da olajša položaj črnogorskemu ljudstvu, ki je vsled neizmernih žrtev za Skader potrto. Rusija kot velika pravoslavna slovanska sila ne bo nikoli odrekla svoje pomoči in žrtev za svoje brate, toda ti imajo dolžnost, upoštevati nasvete Rusije, ki so v njihovo dobro ter se spominjati, da bi svojih uspehov, na katere so tudi Rusi ponosni, ne bili mogli doseči, če bi jih Rusija ne bila poklicala v življenje. Rusija ostane slejkoprej njihova prijateljica v veselju in žalosti, zlasti kar se tiče njihovega medsebojnega prijateljstva samega, brez katerega ti narodi ne morejo postati močni.

Bolgarski prestolonaslednik je rešil turškega.

Neka usmiljenka, ki se muči sedaj na bolgarsko-turškem bojišču, poroča nekemu tirolskemu katoliškemu listu sledečo zanimivost izpred Odrina, katero je pripovedoval usmiljenkam v neki bolnišnici bolgarski polkovnik, ko je obiskal ranjence:

„Bolgari smo dobro znali, da se je turški prestolonaslednik Jusuf Izzedin nahajal ves dolgi čas med obleganjem v Odrinu. Gotovo je tudi bilo, da bi Bolgari prej ne sklenili miru, dokler ne bi zavzeli te trdnjave, na kateri jim je bilo toliko ležeče. Pri zavzetju bi bil moral biti turški prestolonaslednik vjet in odpeljan kot vojni ujetnik v bolgarsko ujetništvo, kar bi bilo zelo sramotno ne samo za prestolonaslednika samega, ampak za celo turško državo. Kratko

pred predajo, ko so se Turki še krčevito branili, je prosil mladeniški bolgarski prestolonaslednik Boris svojega kraljevskega očeta, naj mu dovoli, da sme on turškega prestolonaslednika Jussuf Izzedina spraviti na varno. A ne kralj Ferdinand, ne generalni štab, nista hotela dovoliti. — „Pomisli vendar, oče“, je prosil Boris, „če bi bil tvoj sin v enakem položaju, izpostavljen zasramovanju! Kaj bi ti storil?“ — Sinove prestolonaslednikove besede so globoko pretresle kralja in rekel mu je: „Pa pojdi, moj sin, v božjem imenu!“ — Naglo se je prestolonaslednik odstranil, da bi se zamogel s sovražnikom telefonično pogajati za turškega prestolonaslednika. Najprvo so Turki v Odrinu tajili, da bi bil Jussuf Izzedin v obleganem mestu, ko pa se je izvedelo za načrt bolgarskega kraljeviča, so bili Turki zelo vzradoščeni o ljubeznivosti princa Borisa. Prestolonaslednik se je splazil po noči v spremstvu svojega pribočnika mimo vrst sovražnika v trdnjavo. Vzel je turškega prestolonaslednika v varstvo in se je v zaprtem avtomobilu odpeljal z njim pred Čataldžo. Na Bolgarskem vlada radi tega vrlega čina prestolonaslednika napram sovražniku, veliko veselje. — Usmiljenka pravi, da je ta novica gotova resnica, katero je pripovedoval pošten bolgarski polkovnik.

Slovenski prostovoljec pred Skadrom ranjen.

„Slovenec“ se poroča iz Cetinja: Ravno ko sem napisal zadnje vrstice, potrka nekdo na moja vrata. Kdo popiše moje začudenje, ko vstopi slovenski prostovoljec Mihajlo Čop, pravnik z Blejske Dobrave, z močno zavezano roko, počivajočo v robcu okrog vratu. Obveza mu je rdeča od krvi, črnogorska vojaška obleka zamazana od težavne službe. Čop, ki se je v družbi svojega tovariša Liparja v prostovoljnem bataljonu udeležil zmagovitega pohoda Črnogorcev proti Sv. Ivanu Meduanskem in Lješju in se po kraškem počitku doma na Gorenjskem zopet vrnil v Črno goro, je bil z drugimi prostovoljci, katerih število je močno padlo, ki so se borili kot junaki, neprestano na opasnih pozicijah na Tarabošu. Njegova rana na levi roki, ki mu jo je zadal turški šrapnel, je sicer precej velika in globoka, a ni nevarna, ker ni poškodovana kost. V teku 3 tednov ali enega meseca utegne biti čisto zaceljena. Črnogorski „Rdeči križ“ mu je odkazal mesto v „vladinem domu“. Drugače je Čop popolnoma zdrav in dobre volje.

Politični ogled.

— Dne 9. aprila: Državni zbor v mesecu aprilu ne bo imel nobenih zborničnih sej. Vsled raznih zaprek in da dobe deželni zbori čas za zasedanje, se bo državni zbor sešel še-le v začetku meseca maja, bržčas 5. — Od deželnih zborov zborujejo samo predarlski, slezijski in nižjeavstrijski. Sklicanje tirolskega deželnega zbora se je vsled novih nasprotstev med Nemci in Italijani preložilo. — Z znanim govorom nemškega kanclarja Betman-Holwega, ki je napovedal boj med Slovani in Nemci, se svetovni časopisi še vedno obširno bavijo. Razun Nemcev obsojajo vsi, da je nemški državnik s slikanjem plemenskih nasprotstev med Slovani in Nemci zbudil nove narodne strasti in sovraštvo. Danes je imel Betman v nemškem državnem zboru zopet govor, s katerim je skušal omiliti svoja prejšnja izjavjanja, češ, da ni tako mislil, kot so drugi njegov govor razumeli. — Bolezen sv. Očeta se je zopet shujšala. Odpovedani so vsi sprejemi v papeževi palači.

— Dne 10. aprila: Sv. Oče je zelo slab, govori zelo malo, uživa samo mleko in jajčji rumenjaki. — Vlada je sporočila češkemu deželnemu zboru, da letos ne more dati Češki predujma (podpore) iz osebno-dohodninskega in rentnega davka, katerega je zadnja leta dajala. Deželni odbor je prišel radi tega v hude škripe, ker je deželna kasa brez denarja. — V Zagrebu se vrše dne 17. t. m. občinske volitve. — Na Reki grozi splošna stavka vsega delavstva, ker je bilo v ladjedelnici družbe „Danubius“ odpuščenih 2000 delavcev. — Odsek za izpremembo volilnega reda v gališkem deželnem zboru je sprejel vse nove določbe glede deželnega reda, nato pa je pričel razpravo o volilnem redu. Nekatere poljske stranke hočejo razpravo zavlačevati, ker ne privoščijo Rusinom več pravic. — Med vstaši in vladnimi četami v Mehiki je pri neki vasi blizu glavnega mesta prišlo do krvavega boja. Zmagali so vstaši.

— Dne 11. aprila: Med Nemci in Čehi so se začela zopet pogajanja za delamožnost češkega dež. zbora. Pri današnji seji zastopnikov obeh narodov se je pokazalo, da vladajo med strankami velika nasprotstva in ni imela seja nobenega uspeha. Pogajanja se bodo še nadaljevala. Če ne bo prišlo do sporazuma, ker so Nemci preveč nestrpni, pride na Češko najbrž vladni komisar. — Volilna prenosova za gališki deželni zbor je bila danes v tozadevnem odseku že večinoma sprejeta. Jutri bo delo v odseku dokončano. Potem bo treba razdeliti samo še volilne okraje. — Mati predsednika francoske republike, Poinkareja, je umrla v 74. letu starosti. — Na Dunaju so prišli na sled veleizdajnikom in vohonom, ki so prodali ruski vladi razne važne tajne vojaške zadeve. V to zadevo je baje zapletenih več visokih vojaških dostojanstvenikov. — Splošna stavka v Belgiji je napovedana za 14. t. m. Vse belgijsko vojaštvo je pripravljeno, ker se je bati velikih nemirov. Sole so zaprte.

— Dne 12. aprila: Iz Rima se poroča, da se je zdravstveno stanje sv. Očeta precej izboljšalo.

Sv. Oče je močne narave, radi tega je pričakovati, da bo bolezen dobro prestal. Zdravnik in papeževi sestri čujejo skoro nič in dan v bližini papeža. — Zastopniki srbskih trgovskih zbornic so v Belgradu sklenili, da bodo odslej odklanjali avstrijsko blago, to je, izvajali takozvani trgovski bojkot. — Belgijski socialisti razglašajo, da bo štrajkalo dne 14. t. m. 400.000 delavcev.

— Dne 13. aprila: Novejša poročila pravijo, da se je stanje sv. Očeta poslabšalo in da večkrat pade v omedlevo. — V Madridu je danes tesar Manuel Sanchez Allegre oddal na kralja Alfonza 3 strele z namenom, ga usmrtiti. Kralja ni zadela nobena krogla, pač pa je bil malo ranjen kraljev konj. Napadalec je najbrže anarhist, katere so si na Španskem liberalci v veliki meri vzgojili. — Poljske in rusinske stranke, katere želijo, da bi se novi volilni red v Galiciji uveljavil, so priredile danes več shodov. V Lvovu je prišlo do večjih nemirov med strankami. — Italijani se morajo v Tripolisu še vedno boriti z vstaškimi arabskimi in turškimi četami. V ostrju Tripolisa imajo vstaši še veliko moč. Danes je prišlo v dolini Gioh, do precejšnje bitke med Italijani in Arabci. Še-le po hudem boju so Italijani proti večeru premagali vstaše. Bojni polhodi so za Italijane zelo hudi, ker na tripolitanskih pustinjah ni dobiti kapljice vode.

— Dne 14. aprila: Med poljskimi strankami je zaradi volilne preosnove velik boj. Konservativni stranki se očita, da zapostavlja katoliške volilce in daje s preosnovo židom veliko več upliva. Gališki škofje so proti novi volilni preosnovi, ne radi tega, ker se dajejo Rusinom njih pravice, ampak ker se v poljskem delu Galicije katoličani zapostavljajo Judom. — Vlada je prepovedala v Dalmaciji in na Kranjskem, da se ne smejo uprizoriti slavnosti zaradi srečno končane vojske Južnih Slovanov na Balkanu. — Voditelji nemško-narodne zveze v našem državnem zboru razglašajo, da hočejo skupno z Italijani nastopiti proti Slovincem in Hrvatom. To se pravi, da nas hočejo še nadalje tlačiti, ako se bomo pustili. — Ruska vlada je prepovedala vseslovanske uprizoritve, ker so se vedno obračale proti Avstro-Ogrski, katero so vseslovanski govorniki dolžili, da je nasprotnica balkanskih Slovanov. — Grški kralj je naredil tudi politično oporoko, v kateri opominja sina, da bo vladal narod na jugu, ki hitro vskipi, a se da tudi hitro pomiriti. Bolje je, da kralj trpi, nego ljudstvo. Ti nauki so sicer samoumevni, a dobro je, ako jih slišimo tudi iz kraljevih ust. — Tirolski deželni zbor se snide dne 22. t. m., toda samo v to svrhu, da reši domobransko postavo o zvišanju števila novincev. Italijani, ki obstruirajo, ne pripustijo, da bi se še tudi o kakem drugem predmetu posvetovalo.

— Dne 15. aprila: V dunajskem občinskem svetu so se razcepili liberalni občinski očetje v 2 stranki: ena hoče mirno s krščansko-socialno stranko sodelovati, druga pa tega noče. — Francoski vojni in zunanji minister sta te dni izjavila, da Francija ne stremi za vojsko, ampak za mirom. Toda njena vojna moč mora biti dobro pripravljena, da se je bodo nasprotniki bali. Sedaj, ko se je svetovni položaj nekoliko razjasnil, hočejo vsi veljati kot miroljubni. Tudi lisica ni hotela grozdi, ker ji je bilo prekišo. — V Belgiji se je pričel večeraj splošni štrajk. Red vzdržuje vojaštvo. Promet brodovja je ustavljen, blagovni promet z Ameriko prekinjen. Veliko rodbin je poslalo svoje otroke v inozemstvo, ker se boje krvavih nemirov. — Skupni finančni minister Bilinski bo zopet potoval v Bosno, ki je pod njegovo oskrbo. Ta vest se razglašja, kakor da bi bil ta obisk kaka milost in ne sveta njegova dolžnost. Bilinski ne mara Jugoslovancev in dela le za Nemce in Madžare.

Napad na španskega kralja.

Španski kralj Alfonz XIII. je zelo svobodomiseln, odkar se je oženil s protestantsko angleško princezino, ki je sicer prestopila h katoliški veri, a v srcu ostala protestantka. S tem, da vedno ostreje nastopa proti katoliški cerkvi in veri, si hoče pridobiti srca vseh protiverskih državljanov. A ti mu njegovo ljubezen slabo plačujejo. Zopet se je izvršil v Madridu atentat (napad) na kralja, ki hvala Bogu ni imel zanj nobene posledice.

Ko se je v nedeljo, dne 13. t. m., ob 1. uri popoldne kralj vračal na čelu večjega vojaškega oddelka z vojaške parade v mesto, se je neznan človek v bližini španske banke preril skozi špalir (vrste) in dvakrat s samokresom ustrelil na kralja. Toda napad se je ponesrečil. Krogla je zadela samo konja. Napadalec se je aretaciji silno protivil in še enkrat ustrelil. Policaji in orožniki so ga končno zvezali in takoj odvedli na policijo. Tam je izjavil, da se piše Rafael Sanchez Allegre, da je star 25 let in mizar po poklicu. Povedal je odkrito, da je anarhist in da je nameraval kralja usmrtiti kot maščevanje za usmrčenega Ferrera. Doma je iz Barcelone. Razun Allegra so zaprli še 4 druge anarhiste.

Kralj se je vedel zelo hladnokrvno. Videl je, da je stopil iz množice mlad človek ter z eno roko prijel konja za uzo, z drugo pa izvlekel samokres. Kralj je bliskoma uvidel položaj, izpodbodel konja, da je skočil v stran, in že je padel prvi strel ter zašel konja v prsi; krogla je šla tako blizu kraljeve roke, da mu je osmodila rokavice.

Pr eden je mogel napadalec zopet ustreliti, so ga zgrabili policisti in vrgli na tla. V tem položaju je napadalec pozneje oddal še dva strela, ki pa tudi nista nikogar zadela. En policist je napadaleca s sabljo udaril po glavi, štirje so ga pa komaj premagali,

tako je bil divje okoli sebe. Množica je hotela napadaleca do smrti pretepetsti.

Kralj se je, ko so policisti napadaleca odgnali, na svojem konju vzravnal, množico vojaško pozdravil in zaklical: „Živela Španska!“ To je množico tako navdušilo, da je ploskalo, vsklikalo in prirejalo kralju do palače velike prizore oduševljenja. V palači je kralj o napadu obvestil kraljico in mater. Pred palačo se je med tem nabrala množica, ki je kralja in kraljico, ko sta se prikazala na balkonu, živalino pozdravljala.

Ta napad nam je dokaz, da se s protiverskimi strankami ne da voziti. Španski kralji si hoče s tem, da zaupa liberalnim strankam, zagurati svoj prestol ter pridobiti liberalce vseh baž za-se. Izvršeni napad zopet kaže, da je proti liberalnim strankam le eno na mestu, neizprosni boj.

Razne novice.

Godovi prihodnjega tedna.

- 20. nedelja: 4. po Veliki noči, Marcellin, škof.
- 21. ponedeljek: Anzelm, škof; Bruno, spoznav.
- 22. torek: Soter in Kaj, papeža in mučenca.
- 23. sreda: Adalbert (Vojteh); Viljem.
- 24. četrtek: Jurij, mučenec; Fidelis, mučenec.
- 25. petek: Marko, evangelist; Ermin, mučenec.
- 26. sobota: Klet, papež; Marcellin, papež.

* **S pošte.** Poštarica Zofija Tribuč v Judendorfu je na lastno prošnjo prestavljena k Sv. Juriju ob juž. žel. — G. Janko Praprotnik, doma iz Pavlovec pri Ormožu, je napravil dne 9. aprila v Mariboru na tečaju za uradnike na poštinih in brzojavnih uradih skušnjo z odliko.

* **Iz ljudske šole.** Stalni učitelj pri Sv. Petru na O., Oton Kompost, je imenovan za učitelja na trž. ki šoli v Ljutomeru; prov. učiteljica pri Sv. Ani, M. Stepišnik, je imenovana za stalno učiteljico istotam; prov. učiteljica v Runčah, Frančiška Mezek, je imenovana za stalno učiteljico istotam; provizorična učiteljica pri Sv. Bolniku na Kogu, Roza Knez, je imenovana za stalno učiteljico istotam; prov. učitelj pri Sv. Vidu nižje Ptuj, Alojzij Malenšek, je imenovana za stalnega okrajnega pomožnega učitelja za politični okraj Konjice. V začasni pokoj je stopila stalna učiteljica pri Sv. Križu, Ivana Škerjanc.

* **Vojaške vesti.** Polkovnik pri 47. pešpolku, g. Aleksander Cazzafura, je stopil v pokoj in se nastani v Tolminu; g. Ivan Cantarutti, major pri 47. pešpolku, je premeščen v Trident; Herman Dolinar, major pri 47. pešpolku, je premeščen na Dunaj.

* **Smrtna kosa.** Iz Eggenberga pri Gradcu se nam piše: V tukajšnjem samostanu čč. Šolskih sester je umrla dne 2. aprila t. l. č. sestra M. Frančiška Grizold iz znane rodbine Grizoldove na Smolniku pri Rušah, stara 65 let. Bila je v samostanu 45 let. Leta 1869 je prišla kot učiteljica k Sv. Petru pri Mariboru, ko se je tam ustanovil samostan ter je tam delovala čez 20 let kot učiteljica I. razreda, pa tudi nekaj časa kot organistinja. Kot taka je zložila in uglasbila več cerkvenih pesmi, ki so res polne pravega cerkvenega duha. N. p. v m!

* **Odlikovan kovač.** Cesar je podelil kovaškemu pomočniku Jožefu Plahteriču v Radgoni srebrni zasluzni križec, ker je pri nekem požaru rešil neko osebo in je pri tem tvegval v nevarnost svoje lastno življenje.

* **Pragmatična sankcija.** V soboto, dne 19. t. m., se bodo spominjali vsi avstrijski narodi 200letnice najstarejšega avstrijskega temeljnega zakona, takozvane pragmatične sankcije (rodovinske zakonodaje), ki določa pravico nasledstva v habsburško-lotrinski cesarski rodovini in razmerja te rodovine do posameznih avstro-ogrskih dežel.

* **Slovenski romarji v Rimu.** Čez 600 slovenskih romarjev je pod vodstvom ljubljanskega knežskofa dr. Jegliča odpotovalo v Rim. Med tem so sv. Oče zopet nevarno zboleli in zato slovenski romarji ne bodo videli sv. Očeta. Ko se jim je poročalo, da so slovenski romarji v Rimu, so postali žalostni, da jih ne morejo sprejeti. Kardinal, ki jim je prinesel to novice, je dejal: „Bodo Vas drugokraj videli!“ — Na to so sv. Oče mirno odgovorili: „Drugokraj bodo našli že drugega papeža!“ — Rimsko prebivalstvo, čeprav je navajeno na romarje, se je osobito divilo prelepe mu slovenskemu petju. Pred hotelom, kjer so se zbirali pevci, je stalo vsak večer veliko število radovednih Rimljanov, ki so poslušali, ploskali in prosili, naj še kaj zapojejo.

* **Prekmurški Slovenci** bodo kakor vsako leto, tako tudi letos, romali v Marijino Celje. Romarji iz gornjesaničke, štefanovske, dolenske in nedeljske fare, v šentgothardskem okraju, romajo pod skupnim voditeljstvom. Odhod od doma bo dne 5. majnika. Ob 6. uri jutraj bo na na Gor. Saniki sv. maša za romarje. Zberejo se slovenski romarji iz vseh krajev pri Bistrici (Fürstenfeld). V četrtek popoldne ob 5. uri dosepejo vsi romarji v Marijino Celje. V petek ostanejo v svetišču, v soboto jutraj pa zopet odidejo.

* **Kako je med delavci na Gornjem Stajerskem.** Iz Fajča nam piše delavec: Doma na Spodnjem Stajerskem me je že ogrevalo toplo sonce in prikazovala se je prijetna pomlad, tedaj sem se zbudil in šel iskat zaslužka v Fajč. Delo sem dobil, a delati se ne da. Na visoki gori Hohe-Fajč je seveda dosti snega. Na drugih nižjih gorah in v kamnolomu je bilo kopno. Par dni smo delali brez sukenj, v noči dne 11. t. m. pa je že padel sneg in celi dan je kadilo z njim. Dne 12. t. m. je snežilo tako, da so delali le najbolj junaški delavci. Drugi pa so se kratkočasili doma,

med tem ko jaz pišem ta dopis. Še stari ljudje pravijo, da letos meseca januarja in februarja ni bila hujša zima, kakor je zdaj. — „Slovenski Gospodar“ je med tukajšnjimi delavci zelo priljubljen, le žal, da jih je tako malo nanj naročenih.

* **Slov. Kršč. Soc. Zveza.** Opozarjamo na občni zbor S. K. S. Z., ki bo v nedeljo, dne 27. aprila pri Sv. Križu pri Ljutomeru. Začel se bo občni zbor potem, ko opravimo v cerkvi molitve za pomoč zoper nesreče in uime. Vabimo torej k najobilnejši udeležbi posebno iz sosednih krajev.

* **Kdo še dvomi?** Naši listi so že večkrat dokazali liberalcem, da se z mirno vestjo vežejo z nemškutarji, bodisi pri volitvah ali drugih važnih prilikah. Sentlenartski liberalni advokat dr. Gorišek se celo po „Slovenskem Narodu“ že skozi mesece zavzema za štajercijance Koserja. Nečavno so pri občinskih volitvah v Dobju pri Planini štajercijanski nemščurji z vso silo delali na to, da bi vrgli slovensko stranko. A propadli so! Kdo je bil, ki se je zavzel za propadle štajercijance na Dobjem? („Slov. Narod“ jim pravi: „naprednjaki“.) Ne mogoče kak nemški ali posilnemški advokat, ampak „vzor-rodoljub“, načelnik Narodne stranke, sam dr. Vekoslav Kukovec! Proti onim neustrašenim kmečkim možem, ki so hoteli, da ostane Dobje v slovenski posesti, je napravil dr. Kukovec kot zastopnik tamošnjih štajercijancev, tožbo. Kdo še dvomi sedaj, da so nemškutarji in liberalci tesno zvezani?

* **Nemci za Lahe.** Neštevilnokrat so že Nemci pokazali, da sovražijo Slovane, posebno nas Slovence. V Trstu se bodo vršile letošnje poletje volitve za tržaški deželni zbor, ki je ob enem tudi občinski odbor za Trst in okolico. Huč boj se bo vršil takrat med Slovenci in Italijani. Trst dobiva vedno bolj slovensko lice. Pri zadnjem ljudskem štetju so uradno našli v Trstu 118.353 Lahov in 56.071 Slovencev. Tržaški Slovenci sami pa pravijo, da jih je 70.000. Pri občinskih volitvah leta 1906 so dobili v vsi tržaški občini (mesto in okolica) Lah 12.763 glasov, Slovenci 9.109 glasov. S slovenskimi socialno-demokratskimi glasovi vred pa so dobili Slovenci 11.475 glasov, Lah pa z laškimi socialno-demokratskimi glasovi vred 17.523 glasov. Te številke pričajo, da imajo Slovenci v Trstu veliko moč in da imajo v Trstu še veliko bodočnost. To pa Nemcem, ki so privdrali v Trst, ne da miru. Zato sedaj nemški voditelji v Trstu navajajo svoje ljudi, da naj pri občinskih volitvah v Trstu meseca junija oddajo svoje glasove Lahom. Če pa že kdo tega noče, naj se pa volitev vzdriži, le Slovincem nobenega glasu. Iz tega je pač razvidno, da Nemci Slovence povsod sovražijo. Bratci so se našli: Nemci skilijo čez avstrijsko mejo v Nemčijo, Italijani pa bi že itak radi prišli prej ko mogoče pod laškega kralja.

* **Kmetje, pozor!** V ptujskem in ljutomerskem okraju se potikajo agente, kateri sleparijo gospodarje na razne načine. Posebno eden je vsiljiv. Ponuja različne stroje od raznih tvrdk in če pri kakem kmetu sam nič ne opravi, skuša s pomočjo drugih. Proti osebi ali proti stvari sami ne bi imeli ničesar, ako se ne bi tako po judovsko odiralo ljudstvo. Slučajev bi lahko navedli mnogo, pa naj bo za svarilo to-le dovolj: Nekemu gospodarju je ponujal stroj za sejanje. Gospodar se je izgovarjal, češ, da bi še pristopil kdo drug, ker se mu samemu zdi predrag. Agent se mu hitro ponudi, rekoč: „Tudi jaz si želim tako“. Pogovorila sta se, da ga vsak pol plačata s stroški vred. Gospodar se mu je podpisal, agent pa stroj naročil samo na njega in on ga je moral sam popolnoma plačati. — Še en slučaj: Na nekega kmeta je agent pritiskal, naj si naroči mlatilnico na vitelj. Kmet se izgovarja: „Moja ročna mlatilnica je še dobra.“ Vendar sta sklenila pogodbo, da odkupi staro mlatilnico in da dobi novo tovarnino prosto. Kmet se mu je podpisal in čez nekaj dni je dobil račun od tvrdke. Ki je znesel precej nad 100 K. Hotel je odpovedati, pa tvrdka mu je zagrozila s tožbo in nato blago doposlala. Kmet je moral plačati nov stroj mnogo dražje, pošteno poravnati sam, pa stara mlatilnica mu je ostala. S tožbo dotičnemu ne more do živega, ker nič nima. Torej kmetje pozor pred takimi ljudmi! Če kdo želi kupiti kak stroj, naj se rajše posluži domače zadruge ali pa kakega poštenega domačega izvedenca, če si sam ne zna pomagati.

* **Kaj zdaj,** ko nam je mraz podrl up na dobro sadno in vinsko letino? Čudno lepo se je letos vse kazalo, toda navdajal nas je strah, ker je že rano zelo živahno poganjal! In strah ni bil prazen. Danes vemo, da je rano sadje uničeno in da grozdja vsaj mnogo ne bo. Dobiti utegnemo le pozna jabolka, v Kolikor bodo sploh cvetela, zastran vinske trte pa je stvar takšna-le: Kjer rozge še niso vidno gnale, to je v manj solnčnih legah in na težki, mrzli zemlji, tudi kjer rasto pozne vrste in kjer še ni bilo okopano, škoda menda ne bo razmerno velika. Drugače pa je tam, kjer so bila očesa že močno napeta ali kjer so se bili že celo nastavili poganjki in kavniki. Te je mraz vzel in upanje se zdaj upira le še na stranska in nižje stoječa speča očesa. Vsako oko ima namreč poleg glavnega očesa tudi po eno ali po dveje stranski očesa. Če žene glavno oko, stransko takorekoč spi; ako pa glavno oko zamre, začne stransko oko gnati; toda poganjek ni tako močan kakor oni iz glavnega očesa. Tudi so kavniki redkejši, manjši in drobnejši. Potemtakem se utegne tu jeseni še vendar nekaj brati, ali mnogo gotovo ne, ker so grozdi redki, majhni in drobni jagodi. Nekateri vinogradniki mislijo, da ravnajo kaj pametno, ako po mrazu šparone prikrajšajo. To je na vsak način odsvetovati. Marveč mirno se naj počaka, da trs na novo izžene, potem se bo videlo,

kateri poganjek nosi kavrnek in kateri ne; in tedaj bo pravi čas, odstraniti, kar je brez vrednosti, da se ono, kar nosi sad, lažje okrepi. Zdaj je torej trs popolnoma pri mru pustiti. Pač pa bo, kadar pride čas, tem skrbneje žveplati in škropiti, sicer se izgubimo zadajo troho in si za prihodnje leto tudi lesa ne vzgajimo. Torej le pridno delati in ne obupavati. Kmet mora biti na uime vsikdar pripravljen, pa tudi vedeti, gospodarstvo obrniti tako, da, kar na eni strani izgubi, na drugi pridobi. Kdor je po mrazu zadet, bo moral poskrbeti, da se mu letos dohodki zvišajo na polju in pri živini. Zlasti po živinoreji se bo dala škoda vsaj deloma poravnati, če poletje ne bo presuho. Vsekakor pa bo ukreniti to in ono, da se za govedo in svinje pridela krme čim največ; izrabiti bo vsako peč zemlje in porabiti vsako kapljo gnojnice.

* **Kako je s setvami?** Na Ogrskem je stanje zimskih setev, kakor poročila poljedelsko ministarstvo, večinoma povoljno. Tudi rž in ječmen, ki sta se sejala v pozni jeseni in se ni mogel izcimiti, se je sedaj izredno lepo razvil. Slabo pa stojijo one setve, ki so bile sicer pozno sejane, a so le malo ozelenele. Te je večinoma zimski mraz in pogosto otajanje zemlje uničilo, to je izruvalo. Ker pa je zemlja izborna prezimila, utegnemo biti setve, ki so ostale, če ne bo drugih uim, izborne. — Na Ruskem pa so ozimne silovito trpele vsled velikega snega. Po večini ruskega polja še sedaj leži debel sneg. — Na Balkanu se je le malo polja jeseni posejalo z ozimno, ker so bili moški večinoma na bojnem polju. Zatorej se bo na Balkanu letos pridelalo tudi zelo malo ozimnega žita. — Na Francoskem so ozimne prezimile izredno lepo in se pričakuje dobre letine.

* **Osrednja zadruga za vnovčenje živine in pospeševanje živinoreje v Mariboru** je imela dne 14. t. m. občni zbor. Iz poročil povzamemo, da je stanje zadruge izborna. Lansko leto je posredovala zadruga pri prodaji 410 glav živine, večinoma volov. Stopila je v zvezo z domačimi in izvenštajerskimi odjemalci živine. Poučno-gospodarskih shodov je priredila zadruga 21. Pisarna je dajala svojim članom v mnogih slučajih potrebne nasvete. Članov šteje zadruga 352. Zadruga bi še lahko mnogo več storila, ako bi ji člani stalno naznanjali, če imajo kaj živine na prodaj. Vabimo torej ponovno vse člane, da se pri prodaji živine poslužijo posredovanja Osrednje zadruge, ki ima zveze z dobrimi odjemalci živine. Ob enem pa želimo, da bi živinorejci pridno pristopali h tej gospodarski organizaciji. — Osrednja zadruga ima še tudi večje število Matijevev merilnih trakov na prodaj.

* **Koledar S. K. Z.** Prosimo vse zaupnike, da pridno nabirajo članarino od udov S. K. Z. in nam seznam plačujočih članov kmalu vpošljejo. Kdor je plačal članarino za l. 1913, dobi Koledar S. K. Z. za l. 1914.

* **Uspeh prašičereje.** Nek mlinar izpod Sv. Jošta nad Kranjem na Kranjskem je prodal 2 prašiča, ki sta tehtala 4 kg manj kot 3 novih centov. Dobil je za-nje 289 K. Staraj sta bila po 29 tednov, imel jih je pa le 23 tednov.

* **Odpošiljanje majhnih denarnih zneskov po poštni nakaznici.** Nek veletrgovski strokovnjak je poslal trgovinskemu ministru vlogo, v kateri predlaga, naj bi se za odpošiljanje majhnih zneskov po pošti uvedel ta-le način: Kdor bi hotel poslati po pošti manjši znesek, recimo do 6 K, bi za dotični znesek kupil poštne znamk, jih prilepil na zadnjo stran poštne dopisnice in dopisnico oddal na pošto kakor navadno pismo, torej jo lahko vrže v katerikoli poštni nabiralnik. Pošta bi nato naslovljeno izplačala znesek, za kolikor je znamk, odbivši pristojbino za dostavo, ki bi se imela določiti od 3—5%; najmanjše bi bilo 6 vin.

* **Za šnopsarje.** V neko gostilno je prišel razcapan starček sivih las ter je zahteval kozarček šnopsa. Gostilničar mu ni zaupal, da bi ga plačal, pa mu ga ni hotel dati. Takoj nato vstopita dva mlada gospoda ter zahtevata vsak kozarček šnopsa, ki ga jima gostilničar tudi hitro prinese. Starček ju nekaj časa gleda, potem pa pravi: Dovolita gospoda, da vama kratko povem zgodnico svojega življenja. Poglejta me, imam maturo, imel sem lepo posestvo, skrbno ženo in pridne otroke. Začel sem ravno tako z enim kozarčkom kakor vidva, a prišlo je iz tega tako daleč, da sem napravil vse premoženje, ženo in otroke pa spravil v prezgodnji grob. Dovolita, gospoda, da jaz izpijem namesto vaju ta dva kozarčka. Prepričan sem, da je tukaj notri peklenški strup, a jaz si ne morem več pomagati. Vidva se ga pa varujta, da vaju ne doleti enkrat taka usoda kakor mene.

* **Tečaj.** Na deželni sadjarski in vinarski šoli v Mariboru se vrši od 5.—10. maja tečaj za pridelavo krme; od 5.—7. maja pa tečaj za pridelavo zelenjave. Natančneje v oglašju.

* **Tržno poročilo.** Kakor nam poročajo s Polhorja, so se cene raznim lesnim izdelkom (deske, late itd.) povzdignile zadnji čas za 5—10%. Posebno mnogo tega lesa gre na Ogrsko, v Italijo in deloma že tudi na Balkan. Ko se enkrat pomirijo duhovi na Balkanu, se utegne uvoz desk na jug zelo pomnožiti. Zelo slabo pa se je prodalo les za stavbe (rušče). Stavbeniki pravijo, da se zadnja leta stavi primeroma zelo malo novih poslopij. Sicer pa se nove stavbe tudi tako urejajo, da se rabi kolikor mogoče malo debelega lesa. — Petrolejski bogataši v Avstriji so sklenili, da znižajo ceno petroleju od 38 na 30 K pri 100 Kg. — Iz Hamburga, kjer je osredotočena evropska trgovina za kavo, se poročajo, da so začele cene kavi padati. Kar bo gotovo marsikatero našo čitateljico razveselilo. Zadnji teden je padla cena v veliki trgovini pri 50 kg surove kave od 62 na 56 K. — Cementne tovarne delajo velikanske dobičke. Časopisi razglašajo te

dni, da znašajo dobički posameznih tovarn od 10 do 50%. — Cena živini se po malem dviguje.

* **Letošnje vojaške orožne vaje v graškem zboru** se vrše po nastopnem redu: Pri lovskih in pehotnih polkih: za rezervnike od 4. do 26. aprila; za nadomestne rezerviste od 28. aprila do 4. maja in od 19. do 31. maja. — Pri 87. pešpolku za rezerviste in nadomestne rezervnike tudi še od 24. maja do 5. junija. — Za pionirje pri konjeniških oddelkih od 26. maja do 22. junija. — Pri poljskih topničarskih polkih za rezervnike in nadomestne rezervnike od 24. do 25. aprila in od 2. do 14. junija. — Pri gorskih topničarskih polkih: pri polku št. 3 za rezervnike in nadomestne rezervnike od 7. do 19. aprila. — Pri trdnjavskih topničarskih polkih: 1. pri polku št. 4 v Pulju za rezervnike od 14. do 26. aprila in od 2. do 14. junija; za trdnjavski zrakoplovni oddelek od 31. maja do 12. junija; za nadomestne rezervnike od 14. aprila do 3. maja in od 2. do 21. junija; za zrakoplovni oddelek od 31. maja do 19. junija. — Pri trdnjavskem topničarskem polku št. 3 za rezervnike od 2. do 14. in od 16. do 28. junija.

* **Rdeči križi.** Naročniki „Slovenskega Gospodarja“, ki imajo danes na ovitku rdeč križ, dolgujejo za l. 1912 1 K, 2 križa 2 K, 3 križe 3 K, 4 križe 4 K. Kolikor križev, toliko kron. Kdor ta teden ne bo plačal dolžne naročnine, prihodnjič ne bo dobil več lista.

* **Pot okoli sveta za 5 kron** zamore napraviti, kdor čita današnji oglas „Srečke v korist Slov. Straži“ ter na podlagi zanimivega poročila, ki se vsakomur pošlje brezplačno, naroči ugodno skupino srečk, s katerimi v srečnem slučaju že tekom meseca majnika zadene pet glavnih dobitkov.

* **Slov. kat. izobraž. društvo Kres v Gradcu** vabi na slavnostno prireditev v proslavo desetletnice literarnega delovanja gospoda Alojzija Remca, člana slov. kat. akad.-tehn. društva „Zarja“, v nedeljo 20. apr. v dvorani restavracije „Goldener Stern“, Sparberbachgasse 65. Začetek točno ob 4. uri pop.

* **Dragoceni biseri.** Tako je naslov knjigi, ki jo je spisala Pepica Senica. Spisana je za mladino, za mladeniče in za dekleta. Preveva jo pravi katoliško-narodni duh. Dobrodošla bo zlasti mladinskim organizacijam. Naroča se v Cirilovi tiskarni v Mariboru in pri pisateljici Pepici Senici, Šmarje pri Sevnici ob Savi. Komad stane s pošto vred 60 vin., 10 kom. samo K 5-20.

* **Za dijaško kuhinjo** v Mariboru so darovali naslednji p. n. dobrotniki in dobrotnice: Glasnik najsv. Src nabral za kruh sv. Antona 7 kron; Hranilnica in posojilnica pri Sv. Jurju na Ščavnici 20 kron; Jerovšek Fran, c. kr. profesor 20 kron; Meško Jožef, župnik, 5 kron; Rat Pavel, župnik, 5 kron; Osterc Franc, kaplan, 5 kron; Volčič Frid., župnik, vrečo krompirja in vrečo fižola. Vsem dobrotnikom in dobrotnicam stotero Bog plati!

* **Naša društva Salezijanski zavod v Rakovniku** je pod naslovom „Dramatična zbirka“ pričel izdajati poljudne igre za ljudske odre. Prvi zvezek „Zloba in zvestoba“ je ravno izšel in se dobiva v zavodu. Cena mu je 70 vin. Kdor pa naroči 9 izvodov, dobi desetega brezplačno. Plača se lahko tudi s poštami znamkami.

„Slov. kršč. socialna zveza“ ima občni zbor dne 27. aprila t. l. po večernicah pri sv. Križu na Murskem polju v „Slovesekovi dvorani“.

1. Otvoritev, pozdrav.
2. Naše izobraževalno delo. Poroča dr. Anton Korošec.
3. „Orli“, na plan! Govori dr. Karol Verstovšek.
4. Kaj hočemo v bodoče? Govori dr. J. Hohnjec.

5. Volitve.
6. Slučajnosti.
Priateljli prave krščanske ljudske izobrazbe uljudno povabljeni! — Mladina pridi v najobilnejšem številu!

Sv. Oče nevarno bolni.

Na tisoče ljudi stoji dan za dnevom mirno in tiho pred Vatikanom ter sočutno zre proti oknom, kjer trpijo sv. Oče hučo in nevarno bolezen. Celi Rim brez razlike stanu in mišljenja se živo zanima za stanje sv. Očeta, kar je dokaz, kako spoštovanje uživajo sedanjí sv. Oče tudi pri nasprotnikih katoliške cerkve. Sv. Oče so najprej zboleli na influenci. A ker so prihajali neprenehoma romarji ter želeli videti sv. Očeta, so jim hoteli izpolniti njih srčne želje ter jih sprejeti. Vstali so, a prezgodaj. Zopet so morali leči in sedaj se jih je lotila pljučnica, obenem pa se vsled visoke starosti 78 let pojavlja tudi srčna slabost. Tudi ledvice so začele nagajati in ne izvršujejo več pravilno svojih nalog. Tudi če sv. Oče pljučnico dobro premaga, še ostane vedno nevarnost za njih življenje. Zadnje poročilo o stanju sv. Očeta se glasi:

Rim, 14. aprila. Moči sv. Očeta zelo pojemajo. Delovanje srca je slabotno in nepravilno. Včerajšnja izjava zdravnikov (buletin) pravi, da je včeraj popoldne vročina padla od 39 in 1/2 na 38 in 1/2 stopinj. Znamenja pljučnice in influence, ki so se pojavila, so neizpremenjena.

Mariborski okraj.

m Maribor. Kakor je v zadnji seji mestnega sveta poročal dr. Orosel, stane mesto novi dravski most velikansko svoto 670.000 K. K temu pa še pridejo milijoni, ki jih je „žrtvovala“ država. Ko bi most le bil tak, kot se je obljubovalo! Pa ni.

m Jarenina. Umrl je g. Jos. Pezdikek, posestnik in gostilničar v Vukovskem dolu. Rajni je bil vrl naš pristaš. N. v m. p.!

m Sentlenartski okraj. Zadnje nedeljo dne 13. t. m. sta imela poslanca dr. Korošec in Roškar dob-

ro uspela shoda pri Sv. Lenartu in Sv. Rupertu v Slov. gor.

m **St. Lenart** v Slov. gor. Z ozirom na par. 19. tis, postave in članek Vašega cenjenega lista z dne 5. t. m., prosim, blagovolite objaviti sledeči popravek: 1. Ni res, da se je v naši šoli agitiralo za „Glavno hranilnico in posojilnico“. 2. Resnica pa je, da se je popolnoma objektivno in taktično postopalo, kar dokazuje dejstvo, da je podpisani tudi č. g. župnika kot ravnatelja tukajšnje posojilnice prosil, da naj nam da nekaj šparovčkov (pušic) na razpolago. 3. Torej tudi ni res, da je naša šola hotela pomagati „Glavni hranilnici in posojilnici“, temveč res je, da je hotela le vzgajati deco k tako potrebni varčnosti, kar je okrajni šolski svet z odlokom z dne 8. februarja t. l., št. 37 pohvalno priznal. Z odličnim spoštovanjem F. Kopic, nadučitelj. — St. Lenart, 7. IV. 1913.

m **Lembah**. Dne 13. t. m. smo imeli v Lembahu ustanovni shod kmetijske družnice Lembah—Ruše. Glavni odbor sta zastopala na njem gg. Franc Robič in g. generalni tajnik F. Juvan, od 114 pristopivših udov pa se ga je udeležilo navzlic slabemu vremenu nad 65. Volitev načelnikstva in odbora je bila soglasna. Načelnik je Feliks Robič, posestnik v Lembahu, njegov namestnik Karl Lingl, posestnik v Rušah, tajnik in blagajnik Simon Vodenik, šolski vođa v Lembahu, a odborniki so grof Auersperg, graščak v Loki; Anton Stiegler, vinorejski ravnatelj v Gračcu; Andrej Bračič, župnik v Lembahu; Jakob Marin, posestnik v Rušah; Janez Rötner, posestnik v Laznici, ter H. Vollmeier, posestnik v Selnici ob Dravi. Da bodo imeli vsi udje lahke stik z načelnikstvom, izvolili smo si za vse občine, v katerih ne stanuje nobeden odbor, nik, zaupnike, in sicer Petra Zorko, trgovca v Pekrahi; Jožefa Krainerja, veleposestnika v Vrhovem dolu; Franca Hleb, župana v Bistrici; Petra Zupančič, posestnika v Lobnici; Viktor Glaserja in Franc Grizolda, veleposestnika na Smolniku; Alojzija Lavrenčič, posestnika na Slemenu, in Lovra Čiček, pos. v Jelovcu.

m **V Podovi** je občinski odbor sklenil v svoji seji dne 13. t. m., da ima občinski urad slovensko uradovati ter naročil županu, da zahteva od oblastnih, da se v obdobju z občino Podova poslužujejo slovenskega jezika in uradnih kakor tudi v zasebnih zadevah. Živeli župan in odbor!

m **Dramatično društvo v Mariboru**. V nedeljo, 20. aprila se uprizaro v slovenskem gledališču priljubljena narodna igra „Rokovnjači“. To je ob enem tudi zadnja predstava v letošnji sezoni. Začetek ob pol 8. uri zvečer.

m **Sv. Magdalena** v Mariboru. Prihodno nedeljo, 20. t. m. zboruje zopet naša družnica Slov. Straže v društvenih prostorih. Pridite v mnogem številu!

m **Studenci** pri Mariboru. V nedeljo, dne 20. aprila ima naše izobraževalno društvo pri g. Šauperlu družinski večer z zabavnim sporedom. Začetek popoldne ob 3. uri. Slovenci — pridite!

m **Jarenina**. Dekliška zveza v Jarenini priredi v nedeljo, dne 27. aprila ob 3. uri popoldne igro „Nežka z Bleda“. Pred igro govor in deklaracija, med igro petje in godba. V slučaju slabega vremena se prireditve preloži na Vnebohod dne 1. maja. Prijatelji poštno zabave in ki vam je pri srcu blagor naše obmejne mladine, posetite nas!

m **Sv. Benedikt** v Slov. gor. Čebelarji! Na Križovo, dne 1. maja pridite v obilnem številu k Sv. Benediktu, kjer nam bo po večernih 8 uri v šoli g. Juranc doli koristnega o čebelarstvu razložil. Zatem pa bo pri čebelnjaku g. župnika še marsikaj praktičnega razkazal.

m **Sv. Boifenk** v Slov. gor. Vabilo k občenemu zboru Kmečkih hranilnice in posojilnice, ki se vrši dne 27. aprila ob pol 4. uri pop. v gostilni g. Horvat. Dnevni red: Poročilo načelnikstva, poročilo nadzorstva, odobritev rač. zaključka za l. 1912, poročilo o reviziji, volitev načelnikstva in nadzorstva, slučajnosti. K obilni udeležbi vabi odbor.

Ptujski okraj.

p **Ptuj**. Velikansko škodo sta napravila sneg in mraz minuli ponedeljek in naslednje dni. Marelice, breskve, črešnje, hruške, slive, orehi in vinogradi so popolnoma uničeni, jabolka deloma. Ubogi kmet, kaj bo začel!

p **Ptuj**. Naš okrajni odbor razglašča, da se od 25 plemenskih mrjascev jorkširske pasme kmečkim posestnikom ptujškega okraja. Ornig je dal kot načelnik okrajnega zastopa to naznanilo samo v „Štajerca“, da bi se njegovi pristaši s tem okoristili. Ali je okrajni odbor zato tukaj, da se z dragimi inserati podpira nemškutarški „Štajerc“? Mi zahtevamo, da se omenjeni mrjasci, ki so kupljeni z državno, deželno in okrajno podporo pravično razdelijo. — Zadnji čas se opazuje, da „Sloga“, „Narodni List“, „Štajerc“ in „Slov. Narod“ vsi v bratski zvezi po enem kopitu udarjajo po našem poslancu g. Brenčiču. Vsi skupaj skušajo, kdo bi hušje smešil poslanca-kmeta. Pozabiti ne morejo, da je pri zadnjih volitvah porazil kmet Brenčič hofrata Ploja in peka Orniga. Toda ne vemo, če bosta dr. Jurtela in Ornig na ta način prišla na svoje račune.

Sv. Barbara v Haložah. Živahno je bilo zadnji teden po vinogradih in sadonosnikih. Po vinogradih smo že videli mladike z grozdi, dolge po 4—6 cm. Vse trsje popolnoma zdravo. Načeljali smo se najboljšje trgati. Tudi drevje je bilo že vse odevetelo in se je nastavilo polno sadja. Ali žalibog! Strašna nesreča je prišla v soboto na noč. Mrzel veter sever od spodnje strani je sejalo celo noč sneg, ki je zapadel do ½ metra visoko. To je naredilo zimo tako, da je vse trsje in drevje popolnoma zmrznilo. Do zadnjega popka je vse suho. Take pozebe ali mraza ne pomnijo še celo stari ljudje. Obupani gospodarji povprašujejo eden drugega, kaj bo za storiiti, ker so naši vinogradi uničeni po tej nesreči za 2 leti. Ali pa bodo za to kaj znali dolžniki in e. kr. davčni uradi? Obračamo se torej na naše zanesljive gg. poslance, da nam pomagajo v tej veliki nesreči. Ne vemo, kaj nas še vse čaka skozi celo leto. Bog nas varuj kaj takega!

Ormož. Vabimo na občni zbor dekanjskega okrožja mladeniških zvez za ormoški okraj, ki se vrši v nedeljo, dne 20. aprila t. l., popoldne po večernih 8 uri, pri Veliki Nedelji v bralni sobi, po sledečem vspredu: 1. Pozdrav in nagovor predsednika. 2. Poročilo odbora. 3. Slavnostni govor, govori odposlanec S. K. S. Z. in urednik „Slov. Gospod.“, gospod Franc Žebot iz Maribora. 4. „O vplivu slabega časopisja na našo mladino“, referent velečastit. gospod mestni kaplan P. R. Grobljar. 5. „O posledicah slabe tovaršije“, referent velečastiti gospod Fr. Močnik. 6. Volitve. 7. Nastopi mladeničev-govornikov. 8. Predlogi in slučajnosti. Po zborovanju se vrši v gostilniških prostorih gospoda Al. Miklna prostozabava.

p **Sv. Urban** pri Ptuj. Na velikonočni ponedeljek jutraj ob 4. uri je pri Skolibrovem mlinu dijak Ignac Horvat, ki je šel k svojemu bratu k Sv. Andražu, padel v Pesnico. Ker sta Alojzij in Jožef Skolibber že bedela ter sta slišala padec, sta hitela, za njim in ga še rešila. Oba rešilca sta bila v smrtni nevarnosti. — Lansko leto na Belo nedeljo je ravno tukaj Jožef Skolibber potegnil iz vođe mrtvo truplo Alojzija Toplak od Sv. Lovrenca. Po leti meseca julija je rešil enega fanta iz bližnje vasi, kateri se je kopal in prišel pregloboko ter bi se bil gotovo tudi utopil.

p **Ormož**. Naša podružnica C. kr. kmetijske družbe štajerske si je izvolila pri letošnjem občenem zboru sledeči odbor: načelnik dr. Fr. Strelec, c. kr. notar, hišni in zemljiški posestnik v Ormožu; njegov namestnik Tomaž Korpar, pos. itd. v Osluševcih; blagajnik Franc Hanzelič, veleposestnik in župan na Hardeku; tajnik Anton Porekar, nadučitelj na Humu; odbornik Martin Ivanuša, posestnik in občinski svetovalec na Humu. Zadnji se je zahvalil za zopetno izvolitev načelnikom in bil zato izvoljen častnim članom podružnice. Namestnikom odbornikov sta izvoljena: Franc Šterman, posestnik in župan na Humu ter St. Dogša, posestnik itd. na Grabah pri Središču. Ustanovil se je tudi še širji odbor za posamezne kraje. — C. kr. živinozdravnik g. F. Pirnat iz Slovenjega Gračca je imel pri tej priložnosti izvrsten poučljiv govor o živinoreji.

p **Ormož**. Imeli smo prejšnjo nedeljo občni zbor Izobraževalnega društva. Udeležba je bila povoljna. Predaval je odposlanec S. K. S. Z., g. Pušenjak, o pomenu izobraževalnih društev. V odbor so bili izvoljeni prejšnji odborniki, tajništvo in blagajniško mesto pa sta prevzeli 2 novi moči. Iz podanih poročil razvidimo, da je bilo življenje v društvu to leto precej živahno. Zanimanje za društvo raste in je na novo pristopilo več članov. Gotove nemčurske podprenike in obrekovalce pa opominimo, da naj pridejo prihodnjic v sobo poslušati naše predavanje in naj tam nastavijo ušesa, da bodo natanko slišali, kaj se pri nas govori. Stali so namreč nekateri zunaj pri oknu, tam so baje slišali besedo Srbi, pa so brž po mestu raznesli, kako nevarno za državo je bilo naše zborovanje. Fej! Sram vas boji, klepetulje lažnjive!

p **Velika Nedelja**. V pretečenem predpustu se je poročil vrl mladenič Ivan Škof z ugledno mladenko Majcen iz župnije Sv. Tomaž. Bil je vzor delavnosti v mladeniški zvezi od njenega začetka. Reševal je kot diletant najtežje vloge in bil tudi dober govornik. Zastopal je mesto podpredsednika. Za slovo je podaril Mladeniški zvezi 5 K, za katere se mu najtopleje zahvalujemo. Mnogo sreče! Kliče Mladeniška zveza.

p **Sv. Tomaž** pri Ormožu. Naša Mladeniška zveza je priredila dne 6. aprila svoj 4. redni občni zbor. Navzočih je bilo do 200 ljudi, največ mladeničev. Po pozdravnem govoru predsednika, Filipa Meško, je imel govor mladenič Anton Kosi iz Ključarovec, ki je navzoče mladeniče vspodbujal k ljubezni do domačega jezika in naroda ter jih vabil, da se oklenejo vsi Mladeniške zveze. Iz poročila tajnika smo izvedeli, da je priredila Zveza 21 poučnih predavanj, gledališke predstave, velik mladeniški shod pri Sv. Tomažu in javno zborovanje v svrhu abstinence. Članov je bilo 108. Blagajnik je poročal, da je imela Zveza 133 K 86 vin. dohodkov in pa 84 K 15 vin. stroškov. Izrekel je zahvalo vsem dobrotnikom, zlasti g. Antonu Zimiču, ki je dal Zvezi brezplačno na razpolago društveno sobo. Knjižničar je naznanil, da se je pretečeno leto izposodilo fantom 998 knjig. Zveza je nudila tudi to leto svojim članom raznovrstne katoliške liste in časopise. Nato je navzoče še pozdravil predsednik ormoške Mladeniške zveze, g. M. Sever, ki je mladeniče pozival, naj ostanejo zvesti svoji Zvezi, in Lovro Herman iz Koračic, ki je pričujoče tovariši svaril pred pijančevanjem, slabimi tovarišijami in slabim tiskom. Ko so bili sprejeti še nekateri udje, sta bila na novo izvoljena v odbor mladeniča Irgolič Jožef in Ambrož Franc. Med posameznimi točkami so nas zabavali domači peveci. Naši Mladeniški zvezi pa Bog podeli tudi zanaprej svoj blagoslov!

p **Sv. Tomaž** pri Ormožu. Pri nas v tekočem letu brezusmiljena smrt žalibog premarljivo vihti svoj koso in nam odreže marsikatero močno drevo. Med drugimi smo pred kratkim pagloma izgubili iz naše sredine poštno in obče čislano gospodinjico Marijo Krajnc iz Trnovcev, in po dolgi in mučni boleznici obče pridnega in znanega gospodarja Antona Marin, posestnika v Savcih. N. v m. p.!

p **Središče**. Nečavno sem bral v „Bogoljubu“, da je bival v neki župniji blag župnik. Ni se brigal za nič izven cerkve. Pridejo volitve, ni šel volit, da se ne bi komu zameril. Ko pridejo glasovi na dan, dobil je razven enega vse liberalce. Župnik je jokal

s prižnice, da so mu naredili to sramoto! In pri nas?! — Srce se mi krči, ko to pišem. Župnik, na videz miren, ali se je jokal, ko so zmagali v Obrežu liberalci? Kaj še, veselil se je. Ni ostal doma, ampak volil je liberalce. Ni samo volil, ampak agitiral je za liberalce, in sicer proti „klerikalcem“. Ubogo ljudstvo, usmilj se nas, o Gospod!

p **Središče**. Č. g. deželni poslanec Jožef Ozmeč, župnik pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju, je daroval središkemu Orlu 50 K. Za to velikodušnost in naklonjenost prisrčna hvala, na zdar!

p **Središče**. Kakor je bilo iz prižnice ožnanjeno, bo pri nas dne 28. t. m. sv. birma. Treba je torej otroke pripravljati na prihod sv. Duha. Stariši in duhovniki se v resnici trudijo in pripravljajo otroke po svojih zmognostih. Ali to ni dolžnost tudi vsakega katoliškega učitelja? Seveda! Toda nekateri učitelji se ne zavedajo več te svoje dolžnosti. Ravno narobe dela nam že dolgo neljubi nek učitelj, ki kviri mladino s slabim čtivom. Pred kratkim mi pride v roke knjižica: „Branibor slovenski mladini“. Že zunanja oblika jasno kaže namen te knjižice. Vsebina navaja otroke k Sokolom, svetuje jim tudi čitanje slabih knjig, kakor: „Ura z angeli“, romane in drugo. Prepričani smo torej, da ta knjižica nikakor ni za otroke. Na to opozarjamo dotičnega učitelja.

p **Grabe** pri Središču. Pri nas se nahaja neka ženska, ki noče biti ne gospa in ne gospodična, ampak tetica. Pravi, da je liberalka in kot taka smrtno sovraži Orle, Dekliško zvezo in Marijino družbo, sploh vse, kar je katoliškega in krščanskega. Na ostuden način preklinja in obrekuje imenovana društva, katoliške liste in njih dopisnike. Toda naj si zapomni ta tetica, da imajo naša društva visoke in plemenite cilje in si nikdar ne bo mladina v naših družtvih stavila za vzor kake pijane babnice. Ako ne bo ta ženska skoro mirovala, zagodemo jej tako, da bo 3 dni plesala.

p **Stoprce**. V ponedeljek, dne 7. aprila jutraj ob 9. uri je začel goreti hlev Janeza Lorber, kmeta Vrškega v Stoprcih. Zažgal je posestnikov 5letni sinček, kateri si je v hlevu zakuril. Ker je ogenj hitro opazil in je prihitelo mnogo ljudi gasit, so druga poslopja obranili. — V Skrotah v Stoprcih je dne 2. aprila umrla vrla in pobožna gospodinja Terezija Utič, stara še-le 36 let. Zapušča 5 nedoraslih otrok. — V nedeljo, dne 6. aprila v noči so pri županu Ignacu Vrabčiču v Stoprcih ukradli iz lese vse svinjsko meso in klobase. Osumljeni so bili Črvi iz Siteža. In res že v ponedeljek je našel orožnik ukradeno meso pri Francu Drevenšek, želarju Črv v Sitežu. Franc Drevenšek je goreč „Štajerc“ pristaš in dolgoletni naročnik „Štajerca“.

p **Sv. Tomaž**. Dne 20. aprila bo o priliki občenega zbora Km. hran. in pos. predaval g. nadrevizor Vlad. Pušenjak o zadružnih in gospodarskih zadevah po rani sv. maši v gostilni pri g. Cafu in popoldan v posojilnici sobi.

p **Središče**. Dekliška zveza priredi v nedeljo 20. aprila po večernih svoj skupni sestanek. O lepem vremenu se vrši shod na odru pri Lončaricvih, o slabem pa v društvenih prostorih č. g. Dogša. Vabljeni so vse Mar. družbenice, kakor tudi vsi prijatelji naše mladine.

Ljutomerski okraj.

Ljutomer. Tukajšnji Murski Sokol je začel delati čudno politiko. Prihodnjo nedeljo priredi namreč v Ljutomeru neko gledališko igro, pa čujte ne pod imenom „Murski ali Ljutomerski Sokol“, ampak pod tvrdko: „Ljutomerski diletantje“!! Baj se boji, da bi jim v slučaju, če ljudstvo zve, da je omenjena prireditev sokolska, ostala dvorana brez gledalcev. Vsak dan lepše!

Ljutomer. Bralno društvo za tukajšnjo okolico nam je priredilo v nedeljo dne 30. marca in dne 6. aprila resno predstavo igre: „Miklova Zala“. Vsa čast diletantom, ki so svoje vloge izvrstno rešili. Hvala tudi našim tamburašem, ki so tako krepko udarjali.

Ljutomer. Na neresnično zavijanje graške „Tagespošte“ se mi zdi potrebno resnici na ljubo izjaviti, da so zastopniki slovenskih okrajev dne 26. sušca t. l. na shodu štajerskih okrajnih zastopnikov v Gračcu skupno le to zahtevali, da se morajo nam Slovence dati naše gospodarske in narodne pravice, ker le potem sme nemška večina v deželnem zboru računati na sodelovanje slovenskih poslancev. Vest o kakem klicu proti slovenskim poslancem od strani slovenskih okrajnih zastopnikov je popolnoma izmišljena. Da pa posamezni okraji trpijo vsled neizplačanih deželnih in državnih subvencij škodo, je kriva posebno slovenskemu kmečkemu stanu sovražna nemška politika v deželnem zboru. — Jos. Rajh, st. načelnik Ljutomerskega okrajnega zastopa.

Kapela pri Račgoni. Občina Račenci je vendar dobila po dolgih letih novega župana, bivšega kandidata, bivšega predsednika Bralnega društva, bivšega podnačelnika okrajnega zastopa, vrlega slogaša „Zemljica“. Za sedaj pomnite g. Zemljica le to: Kolikokrat ste govorili na veselicah in shodih: „Črna zemlja naj pogrezne tega, kdor odpače.“

Mala nedelja. Katoliško izobraževalno društvo ima 20. aprila ob 2. uri svoj redni občni zbor v gostilni g. Kosi. Napovedani govor g. poslance I. Roškarja odpače, ker je zadržan. Poročat pa nam pride ob drugi priliki o svojem delovanju.

Slovenjgraški okraj.

Marenberg. Tukajšnjo žravezrednico so razširili v žravezrednico. — Ker je več otrok obolelo na škrlatici, so pretekli teden že drugič zaprli šolo. — V tr-

gu ima ob glavni cesti neki tržan hišo, ki kaže zunaj osmojene stene in okna brez šip, kar gotovo ni lepo videti in napravi na človeka čuden utis, ako primerja to hišo z drugimi čednimi poslopji v okolici. — V nedeljo smo pri Sv. Treh kraljih blagoslovili cerkev, ki je zdaj prenovljena znotraj in zunaj, za kar sta se cerkvena ključarja precej trudila. — Na binkoštni ponedeljek bomo pri podružnici sv. Ilja vlekli v zvonik 3 nove zvonove, ker se je eden izmed starih dveh strl. Denarja se je že precej nabralo. Tudi naš prevzvišeni knezoškoif so darovali 25 K. Bog povrni! — Tudi cerkev sv. Janeza nameravamo letos popraviti, posebno njeno streho, ker noče vođo nič več zadrževati, ki že teče v cerkev. Tako se trudimo za čast božjo, nekateri naši protestanti pa delajo nasprotno. Celozaničujejo nas in smešijo našo pobožnost, kakor se je to dogodilo pred kratkim na Kalvariji. Po letu je celo en tak protestant na Gospodov dan najel delavce in jim obljubil pijačo, da so šli kosit seno. Tako kažejo svojo oliko in da so Herrenvolk.

s Sv. Jernej nad Muto. Dne 3. t. m. pride Simon Lesnik, p. d. Kurej, k svojemu sosedu Praprotniku, kjer so ravno žgali šnops. Simon kot znan prijatelj alkohola, porabi ugodno priliko in si veselo privoščiči „hudičeve vođe“. Pa zdaj je postal še-le žejen, in sicer tako, da je moral še seči po sadjevcu in si ž njim pridno gasil svojo pekočo žejo. Zraven je bil vesel in dobre volje, da si je v enomer prepeval zdaj nemški zdaj slovenski in tu in tam tudi glasno zajugal. Siromak pa ni slutil, da stoji za njim že bela smrt, ki sega po njem s svojimi koščenimi rokami, da mu za vedno iztrga iz rok kupico. Pozno v noč teledne pola obile pijače kakor klada na svoje ležišče in zasmrči ter smrči strašno... smrči mrtvaško pesem, bili so to njegovi zadnji vzdihljaji. In res, drugo jutro so Simona našli mrtvega. Zadel ga je najbrž kap vsled zavžitja mnoge alkohola. Kako žalostno, če človek prestopi pijan prag večnosti! Sicer bođi Bog Simonu milostljiv, ker drugače ni bil huđoben človek. Nam drugim naj bo nesrečni Simon v svarilo, da alkoholne pijače zmerno uživamo in posebno, da se šnopsa, te hudičeve vođe, popolnoma vzdržimo.

s Bele vode. Od 29. marca do 6. aprila, smo obhajali pri nas sv. misijon. Bil je menda prvi v naši župni cerkvi. Vodila sta ga z obėudovanja vredno gorečnostjo preč. gg. misijonarja Kitak in Zorko od Sv. Jožeta pri Celju. Dasi so krásni solnčni dnevi vabili k delu na polje, so vsi farani vse dni sv. misijona obrnili v svoj dušni blagor. Pokazalo pa se je tudi, da za brezverski liberalizem pri nas ni ugodnih tal.

Konjiški okraj.

k Konjice. Za naš okrajni zastop bođo nadomestne volitve. Kateri so odstopili, so se pošteno vrezali. Volilci kmečkih občin volijo dne 22. aprila. Volite sedaj iz svojih vrst zanesljive odbornike, katerim bo pred vsem skrb za kmečke koristi in ne osebnosti. Odstopivših seveda ne bomo volili, ker bi se s tem samo osmešili. Zberite se pred volitvijo, zednite se in volite značajne može, a Bog vas varuj kakęga štajercijanca, če bi tudi mogoče na dan volitve slovensko dihal. Slovenski volilci, pridite polnoštevilno!

k Konjice. Vsi volilci iz kmečke skupine, to je slovenskih kmečkih občin, so vabljeni, da se dne 22. aprila na dan nadomestne volitve štirih zastopnikov v okrajni zastop zberejo pred volitvijo v sobi Kmečke hranilnice in posojilnice v Konjicah pri cerkvi. Tam se bomo dogovorili o možeh, katere hočemo namesto odstopivših voliti. Pridite gotovo!

k Vrhole. Pri zadnjih občinskih volitvah je bil zopet izvoljen za župana naš vrli pristaš K. Z., Jož. Škerbinšek. Občinska svetovalca sta Rač Fr. in Rovič Ant., ki sta, kakor tudi drugi odborniki, upamo, da brez izjeme, zanesljivi katoliško-narodni možeje. Zanimivo je bilo pri tej volitvi to, da so že volilci sami vrgli enega prejšnjih svetovalcev, ker diši nekoliko po liberalizmu. Naročen je namreč na „Narodni List“.

Celjski okraj.

c Savinjska dolina. Kakor smo že večkrat poročali, nameravamo usmiljeni bratje iz Gradaca sezidati veliko bolnišnico za spodnještajersko ljudstvo, in sicer pri Zalcu v Savinjski dovini. V uresničenje tega namena se je provincialat obrnil s pismeno prošnjo na slavne občinske urade in denarne zavode, da bi nam ti naznanili, s koliko svoto bi nam priskočili na pomoč, če bi mi začeli zidati ta dobrodelni zavod. Ker so načrti nameravane bolnišnice že gotovi, se iz njih razvidi, da bo stalo poslopje okroglo 500.000 K, za to še enkrat javno prosimo, naj nam slavni občinski uradi in denarni zavodi, ki še niso odgovorili na poslano prošnjo, odgovore, da se vemo po tem ravnati, ali zamoremo začeti ali ne. Če dobimo primernih zagotovil, potem začnemo letos zidati, kakor smo prvotno menili. — Prošnje so bile odposlane na 420 občin že meseca decembra lanskega leta, a doseđaj se je oglasilo še-le samo 35 občin z obljubljenjo podporo. Z enako prošnjo smo se obrnili tudi na 116 denarnih zavodov, tudi od teh nam je doseđaj obljubilo samo 17 primerno svoto za zidanje dobrodelnega zavoda. Kaj bo? Tudi nabiralne pole so se razdelile po nekod že meseca januarja, da bi ugledni možeje nabirali zagotovila pri posameznih dobrotnikih, a doseđaj se nam je še zelo malo podpisanih pol odposlalo, čeprav se nam je obljubilo, da se bo to trudopolno delo dovršilo do konca meseca februarja. — Vsem doseđaj-

njim dobrotnikom in pospeševalcem našega namena izreka iskreno zahvalo provincialat usmiljenih bratov v Gradcu.

c Vitanje. V nedeljo, dne 6. aprila, smo pri nas ustanovili skupino J. S. Z. G. Anton Mutnik je otvoril zborovanje ter podelil besedo odposlanec J. S. Z., g. Vekoslavu Zajcu, ki je v svojem govoru razvijal pomen kmečkęga in delavskega združevanja. Jasno nam je orisal, kakę krivice se gođe dandanes med ubogim kmečkim in delavskim ljudstvom. Da se pa zamore mnogo gorja omejiti, je treba združenih moči in ta moč je v J. S. Z. Nato se je izvolil odbor vrlih moč, ki bo vodil novo organizacijo. Že ta dan je pristopilo lepo število članov v J. S. Z.

c Vransko. Vranski liberalci izvršujejo zopet na pristodliberalni način svoje delo. Imeli bi namreč radi v Prekopi šolo. Da bi pa dobili prebivalce za svoj namen, farbajo jih, da je groza. Med njimi je posebno prihodnji prekopski minister za pouk iznajdljiv v razni farbariji. Straši jih, da se pred nekako desetimi leti na Vranskem postavljena šola za 7 razredov že podira, da se otroci pogosto vadijo, kako bodo bežali, če se začne podirati. V tem slučaju bođo morali na Vranskem — ukaz je bođda že došel na občino — zidati novo šolo za 180.000 K; naj si torej občina Prekopa sama pozida šolo, ker bođe morala vranska občina prispevati 28.000 K itd. Res so nekateri kaline vjeli s temi lažmi, a čudimo se, da so še celo nekateri bolj razumni se dali premotiti in so pri občinski seji glasovali za zidanje nove šole. Občinski odborniki z županom vred ste dolžni skrbeti za dobrobit svojih občanov, ne jim pa še novih nepotrebnih bremen nalagati. Saj imamo tako že nad 100% občinskih doklad; kam pa bomo prišli, če še zidamo novo šolo. Pa naj dotična dva, ki posebno gorita za novo šolo, sama prevzameta stroške za isto, ker le njima se obeta iz tega korist. Mi pa smo uverjeni, da se bodo naši otroci v 6 razrednici več naučili, kakor pa v 1- ali 2 razr., kjer po več let v enem oddelku in istem razređu čepijo in da imajo po veliki državni cesti ugodnejšo pot na Vransko kakor pa v kraj, oddaljen od velike ceste; ni namreč misliti, da bi se pri Turnšekovi gostilni sezidala šola. Gotovo je to liberalno delo, ki si ga le z lažmi upajo izvršiti.

c Vransko. Dne 6. t. m. je imel pri nas naš državni poslanec dr. Korošec shod, na katerem je poročal o državnem in deželnem zboru. Obilo ljudstva je prišlo na shod, med temi mnogo takih, ki so bili ob zadnjih volitvah še v nasprotnem taboru. Vsi navzoči so z zanimanjem sledili izvajanjem g. poslanca in je soglasno odobraval. Marsikateremu so se odprle oči in spoznal je, da je vendar-le Kmečka Zveza tista stranka, ki ljubi kmeta in tudi za njega dela.

c Vransko. Dne 6. t. m. popoldne po večernicah smo ustanovili telovadni odsek Orele. Prihitej je k nam predsednik štajerske pódzveze Orlov, g. drž. poslanec dr. Verstovšek, ki nam je razložil pomen in namen orlovske organizacije. Na tem ustanovnem shodu je tudi govoril dr. Korošec, ki je imel dopolne tukaj shod. Mladina in stariši, ki so bili na shodu, so hvaležni obema gospodoma za njun trud. Orlu pa želimo obilo uspeha!

c Prekopa pri Vranskem. Liberalci in ljubezen do kmeta. Tukaj si je izmislilo par liberalcev — njih število je hvala Bogu vedno manjše — da bi bilo koristno za njihove osebe, če bi imeli v Prekopi šolo. In res so pod različnimi, vmes lažljivimi pretvezami pridobili nekaj ljudi za to. Seveda, kaj je liberalcu za to, če bo kmet moral plačevati, da bo črno gledal, samo da ima liberalce svojo korist pri tem. Toda večina naših dobrih kmetov bo že znala preprečiti to nepotrebno šolo in se ne bo dala voditi za nos od par liberalcev.

c Galicija. V nedeljo, dne 6. aprila, se je veselic našega Izobraževalnega društva dobro obnesla. Govoril je odposlanec S. K. S. Z., Fr. Zebot iz Maribora in v skoraj eno uro trajajočem govoru poudarjal pomen izobrazbe in ljubezen do domačę grude. I-gro: „Prvi april“, so naši diletanți izvrstno rešili, pevske točke pa naš vrli pevski zbor pod vodstvom g. Gosaka. Z uspehom smo popolnoma zađovoljni. Žal je, da smo sosedov tako malo videli, kar je bilo krivo menda slabo vreme. Pa drugokrat! Par nagajivcev bi nas bilo rado motilo, pa se jim ni posrečilo.

c St. Jurij ob juž. žel. Umril je dne 9. aprila najstarejši tukajšnji tržan g. Martin Siter, trgovec z usnjem. Rajni je bil svoje dni cenilni moč; dosegel je starost 85 let. Njegova bogoslužnost služi lahko mnogim v izpodbudo. — Ponesrečil se je pri padcu iz vagona železniški delavec Ivan Krajšek. Nahaja se v celjski bolnišnici.

c Sv. Vid pri Grobelnem. Nek dobro znani ovinčarski dopisunček se prav po liberalnem receptu zaganja v „Narodnem Listu“ v obče spoštovanega g. Val. Metličerja. Grize ga, ker se mu ni podelila tako zaželjena čast, da bi sedel vsaj kot najzadnji odbornik, če že ne na najprvem stolu v občini. Ah, to griže omenjenega, da se je tako slavno osmešil in zato razliva svojo bol v nesmrtni „Narodni List“. Pa je že tako. Ljudstvo je „klerikalno“ in zato hoče imeti tudi može v odboru, ki niso nasprotni njegovemu mišljenju. Za prigrizek si privoščiči tega presnetega Vužireka. Zakaj ni pustil Jakecu in Jožeku, da bi bila volila s pooblastili, prvi nepravilno, drugi brez izkaznice. Bođi potolaženo liberalno kresalo, ko preteče doba treh let, prideš gotovo v volilno komisijo in takrat se bo volilo prav po ovinčarsko, kakor se je že včasih. Ako bi pa nesreča hotela, da te ne povabijo v volilno komisijo, si pa že zdaj zapiši za ušesa: Vse po postavi, da ti ne bo treba prebrskati vseh kotov tvoje prebrisane glavice. Kje tič dopisnik „Slov. Gospodarja“.

in da ne boš dolžil Lenteka, ti svetujem to-le: Dođodi blagoslovljene soli in jo deni dopisniku na tihem v žep in takoj boš izvedel, kdo da je.

c Dramlje. Večkrat se sliši rek: Lastna hvala, cena mala. Naš Jarnovič pa je v tem oziru drugačnega mnenja. On se drži pravila: Če te drugi ne hvalijo, hvali se sam. Tako si v predzadnji številki zavrženega „Narodnega Lista“ poje lep slavospev, imenujoč se „gospoda“, ki je lansko leto izposloval tukajšnjim vinogradnikom 7000 cepljenih trt v vrednosti 1000 K. Če bi „gospod“ Jarnovič s to trditvijo stopil osebno pred Dramelčane, bi jo kajpada pošteno skupil. On ima v omenjeni zadevi prav toliko zaslug, dakor avstrijski zunanji minister pri bolgarsko-srbski zmagi nad Odrinom. „Gospod“ Jarnovič, le pokladajte si pridno na glavo lovorjev venec, saj Dramelčani vam ga ne bomo. Tiste fige, ki ste jih dobili liberalci za pisanko, pa lepo hranite za bodoče občinske volitve, da, vam takrat ne bo treba iskati kosilo na Ljubečni, kakor ste je iskali ob priliki zadnjih državnozborskih volitev.

c Laško. Minulo nedeljo je priredilo Slovensko katoliško politično društvo za laški okraj na Laškem v pivnici shod, ki se ga je udeležilo nad 400 ljudi. Namen sklicanega shoda je bil: pošati ljudem pravo sliko o vzrokih in posledicah poloma nemškega „Sparin Vorschubvereina“ ter o načinu, kako se naj ta posojilnica spravi v red. Bođimo odkriti! Slovenci nimamo niti najmanjšega vzroka, da bi se veselili tega poloma iz kakoršnihkoli ozirov. Posojilnica šteje sedaj blizu 400 članov, med njimi je samo 50-60 tržanov, posilinemcev, vsi ostali so okoličani, većinoma slovenski kmetje, ki so vsled goljufij nemškutarke klikle prišli v skrajno beđen položaj in bo gotovo uničenih precej kmečkih družin, ako ne pride pravočasno pomoč od poklicanih činiteljev. Vzroki poloma so znani. Glavni krivci Drole se je že sam sodil; gotovo pa je še več takih, ki so sodgovorni za lumparije in huđodelstva, ki so se vršila pri nemški posojilnici pri belem dnevu. G. državni in deželni poslanec dr. Ivan Benkovič je v zares izbranem govoru bičal delovanje nemškutarških prvakov v tej posojilnici. Z ostrimi besedami je omenjal, kako slepo je načelstvo in nadzorstvo zaupalo Drole, ki je bil v posojilnici takorekoč mali bog, tajnik, blagajnik itd., kako so ti ljudje zanemarjali svojo zakonito dolžnost in zakrivili ta strahoviti polom. Ze od l. 1880 sem se vlečejo poneverjenja rajnega Drolca in vkljub temu so še-le zdaj prišli na sled tem goljufijam. In pred takimi ljudmi so imeli naši ljudje spoštovanje in so jim neomejeno zaupali. Mislili so, da so mali bogovi, ki so nekaj vzvišenege nad navađnimi zemljani. Zđaj so se ti bogovi porušili, pokazalo se je, da so bili krivi preroki in maliki. Ljudstvo jih je spoznalo. Sprejeldalo je. To je ena dobra stran tega poloma za nas. Nastane vprašanje: Kdo pa naj pokrije ta ogromni primanjkljaj v posojilnici? Primanjkljaj znaša 480.000 kron. V prvi vrsti so odgovorni za to nesrečo člani načelstva in nadzorstva, ki so najbolj zanemarili svojo dolžnost. Ti naj posežejo globoko v žep. Potem pridejo v poštev razna nemška društva, Zveza nemških posojilnic, Zadrudna Zveza na Dunaju, Südmarka, a konečno tudi država in dežela. Ravnokar se čita v časopisih, da je vladā obljubila za uravnavo posojilnice 200.000 K. Kakšno stališče zavzemamo mi Slovenci nasproti temu? Mi Slovenci ta polom obžalujemo, in sicer zato, ker je s tem polomom ogroženih precej slovenskih kmečkih družin. Saj je većina članov in vlagateljjev slovenska. Ravno radi tega pa nimamo ničesar proti temu, da vladā da večjo podporo (v obliki posojila po nizkih obrestih) za poravnavo primanjkljaja, ako se ta podpora porabi v prvi vrsti za rešitev nedolžnih slovenskih kmečkih družin, in ako se to načelo državne pomoči izvaja tudi za nemške zavode, skratka, ako velja enaka pravica za vse. Ena misel se je posebno poudarjala na shodu: Slovenski kmetje, nikar ne zaupajte nemškutarjem! Ne podpisite nobene izjave, niti vlagateljji, še manj pa člani! Vsak vlagatelj mora dobiti svoj denar z obrestmi vred. Ako bođo vsi činitelji, ki so obljubili pomoč, to tudi storili, se ni treba niti vlagateljem niti članom preveč bati. Zatorej ohranite mirno kri vsi, ki ste po tem polomu prizadeži. — Drugi govornik g. Franc Krambergar je slikal, kako bi morali delovati denarni zavodi, da ne pride do takih nesreč. Oba govornika sta žela za svoja izvajanja zasluženno priznanje. H koncu je predlagal g. Sagaj zaupnico in zahvalo g. državnemu in deželnemu poslancu dr. Benkoviču in vsem poslancem Kmečke Zveze in Slovenske Ljudske Stranke.

c Sv. Frančišek na Stražah. Kat. izobraž. društvo vabi na III. redni občni zbor, ki se vrši dne 20. aprila ob 3. uri pop. v gostilni pri „Martinovcu“. Govoril bo vlč. g. Jurak iz Ljubnega. Nadalje so tudi poročila tajnika, blagajnika in knjižničarja, pobiranje udnine za l. 1913 in volitev novega odbora. Želimo, da se udeležite v častnem številu in s tem dokažete svoje zaupanje izobr. društvu in nj. odboru.

c Novacerke pri Celju. V nedeljo 20. t. m. ob 3. uri popoldne se vrši redni občni zbor Čebelarske podružnice v Socki pri A. Arličevem čebelnjaku. Čebelarji se vabijo k obilni udeležbi. Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, se vrši pol ure pozneje na istem mestu in istem dnevnem redu drug občni zbor, ki sklepa ne glede na število navzočih čebelarjev.

c Griže. Čebelarska podružnica za Savinjsko dolino s sedežem v Grižah priredi v nedelje 20. aprila ob treh popoldne v šoli v Grižah svoj redni občni zbor.

c Vojnik. V nedeljo, dne 20. t. m. po večernicah priredi S. K. Z. velik politični shod na Arclinu pri Vojniku v prostorih g. župana M. Vrečko. Poročat nam prideta g. državna in deželna poslanca dr. Ivan Benkovič in dr. Anton Korošec in dež. poslanec Alojzij Terlgav. Somišljeniki pridite mnogostevilno!

c Šmarje pri Jelšah. Vabilo na občni zbor društva za otroško varstvo in mladinsko oskrb v šmarskem sodnem okraju, dne 24. aprila 1913 popoldne ob treh v sobi št. 16 c. kr. okrajne sodnje v Šmarju pri Jelšah. Če bi ta občni zbor ne bil po § 2 družtenih pravil sklepčen, se vrši občni zbor eno uro pozneje, to je ob 4. uri popoldne. Le ta je sklepčen pri vsakem številu članov. Dnevni red: Poročilo društve-

negi odbora o društvenem delovanju l. 1912; Poročilo društvenega odbora o gospodarstvu z društvenim imetjem v letu 1912; Volitev odbora; Volitev pregledovalcev računov; Slučajnosti.

c Sv. Jurij ob juž. žel. Tukajšnja čebelarstva podružnica priredi prihodnjo nedeljo 20. aprila ob 4. uri popoldne pri g. Francu Vuga na Grobelnem svoj občni zbor.

Brežiški okraj.

b **Pilštanj.** Umrli je dne 25. marca nekdanji veletrgovec g. Julij Schmidt v 83. letu starosti. Usoda je blagega moža hudo preganjala. Iz znane imenitne Schmidtove rodbine živel je na svoja stara leta zelo skromno življenje. Pri vsej svoji nesreči je ohranil vedno otroško veselost. Naj v miru počiva!

b **Rajhenburg.** V nedeljo, dne 13. t. m. me je slučajno nanescala pot skozi lepi, prenovljeni Rajhenburg. Ko izvem, da se ravno vrši predstava v dvorani nove kaplanije, se hitro odločim in se je udeležim. Kako pomenljiv in lep napredek je to! Namesto, da bi mladina zahajala v krčme, se pa marljivo uči poštepih gledaliških predstav in tako pogumno nastopa. Prav tako! Popotnik.

b **Rajhenburg.** Nad vse živalino se je vršil v nedeljo, dne 6. t. m. sestanek Dekliške zveze. Zbralo se je nad 80 deklet, ki so z živim zanimanjem poslušale svoje govornice. Govorile so: Terezija Krejan, Požek Jožefa, Glas Terezija in Bence Antonija. Na poziv Terezije Glas se je tudi sestavil abstinenčni odsek, ki ima nalogo, širiti povsod z besedo in zgledom smisel za treznost. V odbor so izvoljene: Glas Terezija, Mirt Ana, Rezec Marija, Zemljak Milka, Bence Antonija, Fabjančič Terezija in Jančovič Neža. Natančnejše poročilo o vsem prinese „Naš Dom“. Prih. sestanek se vrši v nedeljo, dne 4. maja. Na svidenje v obilem številu!

Najnovejša.

Duhovniške vesti. Župnijo Zgornja Ponikva je dobil č. g. Ivan Gorišek, vikar v Celju; župnijo Sv. Rok ob Sotli pa č. g. Fr. Močnik, kaplan od Sv. Tomaža pri Ormožu.

Letošnji novomašniki. Iz IV. letnika: Bratko- vič Anton iz Kapele pri Radencih; Grifič Ignacij iz Prihove; Holcman Pavel in Holcman Vinko iz Remšnika; Anton Medved iz Rajhenburga in Peršul Anton iz St. Lovrenca na Dravskem polju. Iz III. letnika: Bohak Jakob iz Studenice; Klobasa Andrej iz St. Jurja ob Ščavnici; Slavič Ivan iz Cvena pri Ljutomeru; Stiglic Franc iz Rečice; Turk Miha iz Pilštanja in Vrečko Jožef iz Zabukovja pri Sevnici.

Sv. Oče. Najnovejša poročila pravijo, da je stanje sv. Očeta vedno slabše. Dihanje je zelo otežkočeno. Zavživajo sv. Očeta silno malo. Dne 16. t. m. so zavžili le mal požirek mleka.

Zaradi mraza. Slov. Kmečka Zveza se je zaradi škode, nastale pomrazu, za vse spodnještajerske okraje obrnila na c. kr. vlado v Gradcu in na Dunaju, da takoj ukrene vse potrebno za odpis davkov in za izdatno državno podporo. — Občinske predstojnike prosimo, da vestno naznanijo škodo na glavarstvu in zaprosijo za cenitev.

Listnica uredništva.

Celjska okolica: Grožnje liberalcev in njih bratcev štajercijancev je prazen bav-bav za ljudi, ki nimajo korajže. Zaveden pristaš naše stranke se liberalcev in nemških tarjav ne sme nikdar ustrašiti. Pozdrave! — Celje, pred katastrofo: Hvala! Pride prihodnji kot članek. — Sv. Andraž nad Polzelo: Ker ste vsi naši dobri pristaši, zmenite se doma. — Gomilsko: Prosimo natančnejših podatkov o volitvah. Tako nam je nemogoče dopis presoditi — Celje: Hvala! Pride prihodnji! — Radi pomanjkanja prostora smo morali odložiti za prihodnji dopise: Iz Savinjske doline, Juršinci, Ptuj, Novacerkev, Sv. Lovrenc nad Mariborom, Nova Štifta, Dramlje, Sv. Jurij ob juž. žel., Tepanje, žiže, Radenci, Videm, smartin pri Slovenjgradu, Pesje, St. Lovrenc.

Loterijske številke.
Dne 9. aprila 1913.
Trst 39 27 89 34 77
Dne 12. aprila 1913:
Dunaj 22 42 53 56 40

Viničarska šola v Burgwaldu pri Mariboru išče do 1. maja eno pridno in pošteno dekle. Mesečna plača 14 kron. 545

Po ceni se proda 1 steklena stena skoro popolnoma nova, 1 velik kovček, 1 kopirna preša in več okvirjev. Vpraša se v Mariboru, Tegetthoffova ulica 26. 531

Trgovski učencem se sprejme v trgovini mešanega blaga Fr. Starčič, Sv. Barbara v Halozah. 519

Proda se lepa nova hiša z velikim vrtom ki meri 140 m², tik ob o-krajni cesti Konjice—Žiže, blizu Konjice, 5 minut od konjskega kolodvora, primerna za obrtnika ali za penzionista. Več pove Alojz Jevšenak, sodar v Konjicah. 518

Učencem se sprejme v trgovini s steklom in porcelanom pri Ivanu Kovačič v Radgoni.

Družinam se priporoča za popraviljanje domačega perila samostojna šivilja—pomočnica. Vzame perilo na dom ali pa gre tudi v hiše popravljati. Vpraša se pri šivilji, Augasse 10, Maribor. 533

V Svaršnikovi gostilni se sprejme dekleta, ki zna pomivati, prati, naučila bi se tudi kuhati, za krmiti ima par svinj in molzti eno kravo, plača po dogovoru. Navesti ima starost in do sedanje službe. Nastopi lahko v osmih dneh. Ponudbe se naj pošljejo na gostilničar g. Svaršnik, Majšperg, p. Ptujška gora. 533

Proda se lepa, enonadstropna vili podobna hiša, obstoječa iz 5 sob in gospodarskega poslopja, 2 in pol orala sadonosnika in njive, s stiskalnico. Lega v prijaznem trgu Gornja Radgona, tik župne cerkve sv. Petra, 5 minut od žel postaje Gornja Radgona in 5 minut od mesta Radgona. Mesečno prinaša 50 kron najemnine. Zaradi lepe, mirne lege, brez prahu, z vrtom obdana, posebno pripravna za kakega duhovnika-penzionista. Cena in plačilni pogoji se izvedo pri g. Janezu Lancič, kleparskemu mojstru v Gornji Radgoni. 495

Lepo kmečko posestvo ki meri okrog 44 oralov, s hišo in gospodarskim poslopjem se v celem pa tudi rakosano, po lahkih plačilnih pogojih proda. Oglasiti se je treba pri lastniku Jakob Senekoviču v Žitaneh (Žitnice) št. 19, p. Sv. Jurij v Slov. gor. 534

Kovačnico da takoj v najem gospod Florjan Gajšek v Loki pri Zusmu. Istotako sprejme učenca od poštenih starišev za trgovino z mešanim blagom. 521

Lepo posestvo na prodaj. 20 oralov, obstoječe iz prtilčno zidane hiše, 2 poslopj za živino, polje, gozdi, travniki, pašniki, velik, novo moderno nasajen vinograd, v katerem se je že nad 30 veder vina pridelalo. V hiši je gostilna, koncesionirana tudi za žganje in prodaja tobaka. Zraven se pusti tudi vsa premičnina, kakor: pohištvo, živila, sodi, orodje, nova salonska repetirura s tremi uteži, gramofon itd. Vse skupaj za 9.600 kron. — Proda se, ker ni komu prepustiti. To posestvo je na jako rodovitnem kraju, pol ure od kozjakega trga na Spod. Štajerskem. Pojasnila daje Ferdo Motnikar, nrar in trgovec v Zagorju ob Savi. Pri njem se sprejme tudi en urarski učenec ali učenka pod zelo ugodnimi pogoji. 490

Nekaj novega!
Zanaprej se menja moka z žitom vsake vrste, prav dobro in čisto po nizki ceni, velika zaloga moke pri parnem mlinu in žagi v magdalenskem predmestju pri Janezu Špes, Maribor. 433

Družinske hiše
novozidane, 6 minut od glavnega kolodvora v Mariboru se pod ugodnimi pogoji prodajo. Vpraša se pri g. Mačak, Krčevina pri Mariboru št. 187. 419

Proda se na pol krita, malo obrabljen, lahka **KOČIJA** za dva, pa tudi za enega konja. Proda se tudi nov kosilni stroj Deering. Kje, pove upravništvo.

Maksimilijan Poberaj
mestni stavbeni mojster Maribor, Tegetthoffpl. 3 se priporoča za vsa stavbena dela nova in stara, strešno kritje, betonska dela, izdelavo načrtov in proračunov. Vse točno in po nizkih cenah.

Lepo posestvo, hiša z dvema sobama, 10 let davka prosta, veža, kuhinja in klet, 2 drvarnici, svinjski hlevi, lep vrt, 10 minut od postaje se proda pod lahki pogoji. Naslov Garber Jurij, posestnik, Hotinja vas, Slivnica pri Mariboru. 476

Posestvo na prodaj, 14 oralov, lepa hiša; 10.000 K. Drugo: 11 oralov; 7.000 K, obe v Kzmaici. Oglasiti se je pri Matiju Žižek, Kamnica št. 16 pri Mariboru. 8

Slovenska deklica, 15—16 let stara taka, ki še ni bila v nobeni službi z dežele, se išče za malo družino. Vpraša se Maribor, Göthestrasse 2. II. nadstropje, vrata 12. 526

Učenca iz poštene hiše sprejme takoj Franc Cvilak, medicinar v Sl. B. Strici. 484

Pridna poštena deklica, ki zna šivati se sprejme kot sobarica pri gospej Antoniji Györek, Majšperg pri Ptujski gori. 449

Serravallovo železnato kina-vino

Higien. razstava Dunaj 1906: Državna odlika in častni diplom k zlati kolejni ::
Krepilno sredstvo za slabotne, malokrvne in rekonvalescente. Povzroča voljo do jedi, utrjuje živce in popravi kri. Izobena okus. Nad 7000 zdravniških spričeval.

I. Serravallo, c. kr. dvorni dobavitelj Trieste-Barcola.

Kupi se v lekarnah v steklenicah po pol litra & K 2'60 in 445 po 1 liter & K 4'80.

Naznanilo preselitve.

Javljam cenjenemu občinstvu in velečastiti duhovščini da sem kupil posestvo »Meljski dvor« (**Mellinghof**) v Mariboru, **Roseggerjeva ulica 16 in 18** ter sem dne 1. aprila t. l. tje preselil svojo pisarno in in delavnico iz Fabriksgasse 17.

Zajedno naznanjam, da sem zopet pričel z obratom **opekarne v Mellinghofu**, ter da imam vselej veliko zalogo dobre na roko izdelane **opeke, strešne opeke ter one za zidavo.**

Priporočam se nadalje za napravo vsakovrstnih novih stavb, popravil, za napravo načrtov in proračunov, ki jih izvršujem v najkrajšem času po najnižjih cenah.

Izrekam prisrčno zahvalo za vse mi dosedaj izkazano zaupanje ter prosim za nadaljno naklonjenost tudi v mojem novem obratu, zagotavljam reelne in točne postrežbe.

Z odličnim spoštovanjem

Julij Glaser, mestni stavbeni mojster v Mariboru.

Da je priročno za moje cenj. odjemalce, imam tudi na mojem prejšnjem prostoru v Fabriksgasse št. 17 pri g. Ferd. Rogaču sprejemnico za naročila.

Janez Zwilag, trgovski vrtnar
: **MARIBOR** :
: **Klostergasse 11** :
proda zaradi pomanjkanja prostorov
lovorjeva drevesa
v vsaki velikosti za cerkve in druge dekoracije po prav nizkih cenah.

Vsaka ura 14 dni na poskušnjo.

Se pošilja samo proti povzetu, Po 14 dneh se na želje denar vrne.

Velik cenik brezplačno. (Jamstvo 3 leta.)

Srebrne ure K 6'50
Srebrne ure s 3 srebrnimi pokrovi . . . 9'50
Pristne tula ure dvojno pokrovo . . . 13'—
Ploščate ure iz kovine 6'—
Amerikanske zlate double-ure 10'—
Goldin Roskopf ure 4'—

Prave železničarske Roskopf-patent.
Prava nikeln. točno na min. idoče . . . K 5'—
14 karatne zlate ženske ure 19'—
14 karatne zlate ure za gospode . . . 40'—
Srebrni pancer-verižice 2'—
14 karatne zlate verižice 20'—
14 karatni zlati prstani 4'—
Viseče stenske ure na nihala 10'80
Kuhinjske ure 2'40
Budilke 3'—
Budilke z dvojnimi zvoncem 3'50

A. Kiffman, Maribor M. 49
Velika tovarniška zaloga ur, zlatnine in srebrnine.

Vse pritožbe o želodcu
so nasledki slabe nabave.

Domače sredstvo, ki je napravljeno iz izbrano najboljših in učinkujočih zdravilnih zelišč, sredstvo, ki vzbuja tek in pospešuje prebavo, sredstvo, ki lahko odaja in odstranjuje posledice nezmerne, napačne diete, prehlada, posledice sedenja in zapečenosti kakor gorečico, napetost, preobilo tvoritev kislin in krčevito bolest, sredstvo, ki vse to ublaži ali pa odstrani, je »Dr. Rosa-Balzam za želodec« iz lekarne B. Fragnerja v Pragi.

Švaril! Vsi deli zavoja nosijo postavno določeni varstveni znak.

Razpošilja se vsak dan.

Ena steklenica 2 K, pol steklenice 1 K. Po pošti, če se pošlje napre K 1'50, se pošlje mala steklenica, za K 4'70 dve veliki steklenici, za 8 K štiri velike, za 22 K štirinajst velikih steklenic franco na vse postaje avstro-ogrskne monarhije. Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske.

Izdolovalec in **B. Fragner,** lekarnar, c. kr. dvor. glavna zaloga **B. Fragner,** zal. Praga III št. 203. Dobi se v lekarnah v Mariboru: W. A. König, Frid. Prull, Viktor Savost.

Ime pridelka	Gradec		Maribor		Celje		Ptuj		Ormož	
	K	v	K	v	K	v	K	v	K	v
Pšenica	12	—	11	25	12	—	11	—	10	50
Rž	11	—	10	50	9	—	10	—	9	—
Ječmen	10	50	10	50	9	50	11	—	9	—
Oves	11	50	11	—	13	50	11	75	11	50
Koruza	10	50	10	—	11	—	9	75	9	50
Proso	9	—	10	50	15	—	10	50	10	—
Ajda	11	—	10	—	11	—	10	—	9	—
Seno sladko	4	—	4	—	3	—	4	25	5	50
" kislo	4	—	25	—	2	—	50	—	—	—
Slama	3	—	10	—	2	—	2	50	3	—
Fizola	18	50	—	—	11	50	—	—	18	50
Grah	—	—	—	60	—	—	—	—	—	—
Leče	—	—	—	60	—	—	—	—	—	—
Ermpir	—	—	—	60	—	—	—	—	—	—
Sir	—	—	—	40	—	—	—	—	—	—
Surovo maslo	—	—	—	50	—	—	—	—	—	—
Maslo	—	—	—	1	80	—	—	—	—	—
Špeh, svež	—	—	—	1	70	—	—	—	—	—
Zelje, kislo	—	—	—	24	—	—	—	—	—	—
Repa, kisla	—	—	—	20	—	—	—	—	—	—
Mleko	—	—	—	24	—	—	—	—	—	—
Smetana, sladka	—	—	—	96	—	—	—	—	—	—
" kisla	—	—	—	96	—	—	—	—	—	—
Zelje, 100 glav	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Jajce, 1 kom.	—	—	—	06	—	—	—	—	—	—

Razglas ustanov.

Na deželni gluhonemnici v Gradcu se bodo oddale s pričetkom šolskega leta 1913-1914 sledeče označenih 27 ustanov za na Štajerskem pristojne, za uk sposobne, uboge gluhoneme otroke.

1. — 5 cesar Franc Jožefove ustanove za na Štajerskem rojene v deželnem zavodu se nahajajoče otroke. Ustanove podeli na terna-predlog štajerskega deželnega odbora Nj. ekselencija g. c. kr. namestnik štajerski.
2. — 3 Franc Holdheimove ustanove za zakonske otroke katoliških starišev. Te ustanove se podeli na predlog knezoškofijskega konzistorija po c. kr. namestniji.
3. — Ena ustanova Jožefe Fürgtt. Podeli se kakor pri 2.
4. — Ena Peter Learđi'jeva ustanova. Na predlog dekana v Straßgangu jo podeli c. kr. namestnija.
5. — Ena grofa Bathyany-jeva ustanova. Na predlog okrajnega zastopa v Fürstenfeldu jo podeli deželni odbor.
6. — Josip Sesslerjeva ustanova. Podeli se na priporočilo posestnika Groß-Lobming po c. kr. namestniji.
7. — Karol Ferkova ustanova. Podeli se na predlog župana mesta Gradec.
8. — Barona Sessler-ja ustanova. Podeli se na predlog g. Viktorja barona Sesslerja po deželnem odboru.
9. — Grof Brauner-Lambergova ustanova. Na predlog grofa Lamberga jo podeli deželni odbor.
10. — 3 I. Dissauer-ja ustanove. Podeli jih štajerska hranilnica.
11. — Jožef Pesendorferjeva ustanova.
12. — 2 Simona Stocker-ja ustanovi.
13. — Franc Diermayer-ja ustanova.
15. — Franc Daffner-ja ustanova.
16. — Franc Tax-ova ustanova.
17. — 2 ustanovi štajerske čežele. — Te ustanove (točke 11 do 17) podeli deželni odbor štajerski. Prošnje, naslovljene na štajerski deželni odbor, opremljene z domovnico, krstnim listom, listom o nastavljanju koz, s spričevalom o zdravju in ubožnim spričevalom, naj se odpošljejo na ravnateljstvo dež. gluhonemnice v Gradcu, Rosenberggürtel 12, najdalej do 30. aprila 1913.

Gradec v aprilu 1913.

542 Štajerski deželni odbor.

Samo 5 dni vozijo brzoparniki francoske prekomorske družbe iz

Havre v Newyork

najkraj. in najhit. vožnja.

Veljavne vozne listke (šifkarte) za potnike v Ameriko in vozne listke za potnike iz Amerike nazaj v domovino izdaja edino

Ed. Smarda :: Ljubljana

konces. potovalna pisarna Dunajska cesta 18 v hiši Kmetske posojilnice, nasproti znane gostilne „Figabirt“.

375

ta je prijatelj naš pravi,
Ki nas krepi,
Da smo čvrsti in zdravi!

Želodčni liker „FLORIAN“ ne slabi in ne omami, ampak daje moč in veselje do dela!

Varujte se ponaredb!

Pristni „FLORIAN“ se dobi edino od Rastlinske destilacije „FLORIAN“ v Ljubljani.

Naznanilo.

Na deželni sadjarski in vinarski šoli v Mariboru se bodo vršili v času od 5. do 10. majnika tečaj o pridelovanju krme, v katerem se bo vse, kar je treba o tem predmetu vedeti, teoretično in praktično poučevalo in razkazovalo.

Število udeležencev je določeno na 20. Prosilci za sprejem v ta tečaj, lahko, v kolikor pač dopuste dana sredstva, dobivajo podporo dnevno 2 K. Če se hoče podpora dobiti, mora biti to izrecno povedano in to se mora po županu potrditi:

1. Da so sami rovní posestniki,
 2. da so sinovi, oztroma uslužbeni takih.
- To potrđilo je že priložiti prijavi za tečaj, naznanivši tudi starost.
- Prosilci za sprejem, kateri ne prosijo podpore, morajo to v prijavnem pismu posebej naznaniti.
- Tečaj vsebuje vsak dan tri ure teoretičnega pouka in dve uri praktičnega.
- Učni jezik je nemški.
- Prijave se naj do 28. aprila naslovijo na podpisano mesto.
- Ravnateljstvo deželne sadjarske in vinarske šole v Mariboru.** 527

Zdravilišče z žveplom. **Varaždinske Toplice** (Hirvaško).

Železniško in poštna postaja, telefon, brzozav.

Novo zdravilišče z elekt. razsvetljavo.

Staroznano, radioaktivno zdravilišče z žveplom + 58° C. jako priporočljivo proti

protinu, revmatizmu, ischias i. t. d.

Zdravljenje z pitno vodo pri boleznih v vratu, grlu, prsih, jetrah, želodcu in črevesnih boleznih.

Elektr. masaža. — Blatne in solčne kopeļi. — Odprto celo leto. — Moderna oprema. — Novi hoteli. — Krasna okolica. — Vojaška godba.

Prospekte pošilja gratis. 530 Prospekte pošilja gratis.

Prevara ali sugestija?

Občinstvu se že leta sem poučja ustna voda, ki je prav lepo parfimirana.

Seveda občinstvo rabi vodo in jo smatra za zelo dobro, ker lepo diši, brez da bi se na to pomislilo, ali ima voda tudi kakšno zdravilno vrednost. Če bi se na to mislilo. Če bi se nato mislilo, se ne li gledalo le na duh in okus vode, temveč bi se vprašalo tudi po razkuževalnih sestavinah. Tudi ni vsejedno, če ustna voda zakrije neprijeten duh ali ga odpravi. Dobra ustna voda ne sme biti samo parfimirana, temveč mora tudi in nalezljive tvarine uničiti, neprijeten okus odpraviti in kljub temu okrepujoče uplivati.

Po teh podlagah je sestavljen **Pfefferminz-Lysoform**.

Pfefferminz-Lysoform po znanstvenih tudi dosedanje najbolj znane ustne vode glede uspeha šestkrat prekosi. Beli tudi zobovje! Ker je treba vzeti za en kozarec ustne vode le 10 kapljic Pfefferminz-Lysoform-a, zadostuje ena steklenica cele mesece! Izredno ceno in izdatno sredstvo.

Fina originalna brizgalna-steklenica Pfefferminz-Lysoform-a stane K 1'60 v vseh lekarnah in drožerijah.

Zanimivo knjgo o „zdravju in razkuževanju“, vam pošiljam zastonj in poštne prosto. A G. Hubmann, r. forest „Lys form-delaevnic“, Dunaj XX. Petraschgasse 4. (—Mosse 44)

Najboljše sredstvo proti

PERONOSPORI

FORHIN

je večkrat zboljšana bordelajska mešanica v gotovem stanju. Jamči za dober uspeh tudi na mokrem listju. Rahljiv tudi pri rosi. — Se ne vsede. Brez števil priporočljivih pisem!

Sadje in vinorejci rabite v lastnem interesu „bakreno-žvepleni prašek“ proti plesnobi „Bagol“ za uničenje črva kiseljakā „kaliforniški drobec“ proti sadnim škodljivcem, gosenični lim proti gosenicam itd., „Laurina“ za poletno pokončavanje škodljivcev, „Lauril-karbolinej“ za pokončevanje po zimi, „Lauril drevesni vosek“ za cepljenje, „Inneumin“ za nežne cvetlice, „Nikotin Quassia izvleček“ za škropljenje drevesnic, „Topomor“ proti poljskim mišim, „Pampil“ proti osam in drugim žuželkam. — Zahtevajte natančni popis in podatek o uporabi zastonj in poštne prosto od glavnega zastopa „Forhin“ tovarna za izdelavo sestav za škropljenje vinogradov:

Konstantin Ziffer, Dunaj XIX,
513 Gatterburggasse 23. (Bock-Herzfeld).

Franc Pleteršek,

zaloga pohištva

Maribor, Koroška cesta št. 10

nasproti Ćirilove tiskarne

priporoča svoje bogato zalogo poliranega, motno iz trdega lesa nareto pohištvo, za spalnice, jedilnice in kuhinje. Divane, vložke, matra e, stole in ogledala. Otroške železne poselje. Vse domače delo, solidno tako, da je vsaki odjemalec zadovoljen. Prav nizke cene. Krščansko ljudstvo kupuj pri Slovencu.

61

Najlepša luč

Več novih aparatov takozvane bricketilučni za 5 in 15 plamenov z vsemi potrebnimi razsvetilnimi predmeti, se za polovično ceno in tudi na obroke proda. Jako primerna luč za društva, gostilne kakor za vsakogar, ker se aparat lahko postavi na vsak prostor brez dovoljenja gosposke. Pojasnila daje Zinauer, Sv. Jakob v Sl. gor. 544

ZAHVALA.

Vsem, kateri so letos pri meni kupili cepljeno trsje, želim najboljših uspehov in se priporočam tudi za prihodnje leto.

539 Jernej Makolič, Žetale.

Radi poprave hiše in prenovljenja trgovine prodam **izložbeno okno** z kamnitim okvirjem, **1 vrata** in **3 okna** z okviri po nizki ceni.

524 Ivan Ravnikar, Celje.

Darila za birmance!

Kmalu pride zopet čas, do bodejo prevz. knez in škof delili po mnogih župnijah zakrament sv. birmne. Navadno dobijo birmanci od svojih botrov tudi primerna darila. Mnogokrat dela botrom največ preglavice, kako darilo naj bi dali svojim birmancem. Po našem mnenju je najboljšo, da naložijo botri birmancu, ako je mogoče, primerno svoto denarja v posojilnici in otroku izročijo knjižico ter birmanca tako učijo štediti. Za spomin pa mu naj še kupijo lep molitvenik in lep rožni venec. A pri nakupovanju molitvenikov naj botri ne gledajo na lepo vezavo, na Krasne platnice, temveč na lepo vsebino molitvenika. Zato upamo, da bomo botrom ustregli, ako jim nasvetujemo, katere molitvenike naj kupijo svojim birmancem za spomin.

Mi najbolj priporočamo sledeče molitvenike:

1. Sv. opravilo

Spisal župnik Jožef Čeče, tatisnila in založila Tiskarna sv. Ćirila v Mariboru. Ta molitvenik je sestavljen natančno po katekizmu in obrednih knjigah. Obsega krasno in poučno razlago celega cerkvenega leta. Ima vse navadne pobožnosti, 6 raznih sv. maš, pouk o zakramentih, molitve za popoldansko službo božjo in 73 najlepših pesmi. Ta molitvenik najtopleje priporočamo kot darilo za birmance. Stane pa z rudečo obrezo K 1'30, v zlati obrezi pa se dobi v raznih finih vezavah po K 1'50, 1'70, 2'60 in 2'70. Primeren je za birmance od 10 let naprej.

2. Malo sv. opravilo.

Ta je krajši posnetek iz prejšnjega molitvenika. Je lep in poučen ter primeren za otroke od 7 do 10 let. Stane pa v rudeči obrezi 70 vin., v zlati pa 1 K.

3. Prijatelj otroški.

Spisal dr. J. Somrek. Ta molitvenik je prav primeren za otroke od 7. do 10. leta. Je jako poučen in obširen ter stane v preprosti vezavi 40 vin., z zlato obrezo pa 50 vin.

4. Venec pobožnih molitev in sv. pesmi.

Ni ga molitvenika, ki bi imel tako krasna premišljevanja in tako pobožno navdajljive molitvice, kakor je ta. Obsega tudi nad 600 prelepih cerkvenih pesmi. — Primeren je posebno za birmance obojega spola, ki imajo glas za petje. Stane v rudeči obrezi 3 K, v navadni zlati obrezi 3 K 50 vin., v fini vezavi pa 4 K in 4 K 20 vin.

5. Družbine bukvice.

Spisal J. Rozman. To je molitvenik za vsa krščanska dekleta, ali so pri Marijini družbi ali ne. Mirno lahko rečemo: Za dekleta ni boljšega molitvenika kakor je ta. Ta knjiga je primerna za dekleta od 12. leta naprej. Stane v rudeči obrezi 3 K, v navadni vezavi z zlato obrezo 3 K 50 vin., v krasni vezavi pa 4 K in 4 K 20 vin.

Te molitvenike torej botrom res iz pripravljanja priporočamo kot primerna darila za birmance. Dobijo se vsi ti molitveniki v Tiskarni sv. Ćirila v Mariboru, kamor se naj piše po-nje. Poština stane za prve tri 10 vin., za zadnja dva pa 20 vin.

V Tiskarni sv. Ćirila v Mariboru pa se dobijo tudi lepi rožni vencii vsake vrste od 15 vin. do 2 K 50 vin. Komađ.

Botri, poslužite se pri nakupovanju birmanskih daril letos posebno Tiskarne sv. Ćirila v Mariboru, Koroška cesta, št. 5. Tiskarna je naše domače, slovensko podjetje, ki vam bo točno in dobro postregla!

Zahvala.

Vsem znancem in prijateljem, ki so se udeležili pogreba našega nepozabnega očeta

Julija Schmidt,

izrekamo na tem mestu najprisrčnejšo zahvalo. Prav posebno še preč. g. dekenu Marku Tomžič za vodstvo pogreba in tolažilne besede ob grobu, preč. g. župniku J. Panič, ki so prihitali iz daljnega Pohorja za sv. mašo, domačemu g. župniku, č. g. kaplanu v Kozjem, g. županu in gospodični učiteljici, c. kr. poštarici itd. za udeležbo pri pogrebu.

Pišlanj, 9. aprila 1913.

522 **Žalujoči ostali.**

Kathreiner
Kneippova sladna kava
v polnih zrnih

Cena zavoju 50 vinarjev.
vsebine 500 gramov.

Najfinejši okus zrnate kave
slastno — dišeče — osvežujoče

Trgovci pozor.

Proda se na lepem prostoru blizu cerkve na Sp. Polskavi hiša z trgovinskimi prostori, 3 sobe, kuhinja, klet, drvarnica, zraven lep vrt, za zelenjavo, lepe brajde in jabolčna drevesa za 9.000 K, vknjiženo ostane 2.400 K. 4000 K je za izplačat drugo pa lahko ostane na leta po dogovoru. Več se izve pri g. Aleksander Struc na Spodnji Polskavi pri Pragarskem. 508

Proda se stara, dobro znana trgovina z usnjem, pripravna tudi za vsako drugo trgovino, dvoje stanovanj s 5 sobami, 2 kleti, prostor za prodajalno, njiva, se prodaja za 7.500 K v St. Jurju ob juž. žel. št. 32 pri Sitterju. Natančneje pri Jan. Sitterju v Gradcu, Lichtenfelsgasse 17. 493

Proda se posestvo 10 minut od župne cerkve Poljčane, 20 minut od kolodvora, s premičnino vred ali samo posestvo, živina ne ostane. Posestvo meri vsega skupaj 22 in pol oralov, okoli 10 oralov njiv in travnikov, ostalo gozd, njive so vse posajane, lepa rodovitna zemlja razen gozda in enega sadonosnika in ene njive, je vse v ravnini, voda pri hiši, poslopje je močno zidano in vse obokano, okoli poslopja brajde, se vse skupaj prodaja za 14.000 kron, 4000 kron ostane vknjiženo. Kupci se naj oglašijo pri trgovcu Francu Vodenik v Sp. Poljčanah. Tam se izve kje posestvo leži. 505

Lepa dobro idoča velika gostilna in gospodarsko posestvo blizu kolodvora in podružne cerkve s pokopališčem, 16 hektarjev raznega polja, 15 ha gozda, 6 travnikov, 2 s servitutnimi pravicami, s pašniki in gozdom blizu močno tekoče vode, se pod ugodnimi pogoji takoj prodaja. Naslov pove: Leop. Obreten, Libuče p. Pliberk, Spod. Koroško. 506

Lepa hiša, novo zidana, z opeko krita, ima 4 sobe, 2 štedilni kuhinji, veliko klet, pralno kuhinjo, vodnjak na cev pri hiši, velik vrt, lep mirni kraj na ravnini, blizu šole, velike ceste in Maribora, za penzioniste posebno pripravno, se takoj prav po nizki ceni prodaja. Pri kupni pogodbi je treba le 3000 kron, ostalo se lahko vknjiži. Ta hiša je gotovo te cene med brati vredna. Več pove lastnik F. Podlipnik, Tezno 37, Maribor. 501

Krejaški pomočnik in učencec iz poštene kršćanske hiše se sprejme pri Francu Kaufman, krojaču pri Sv. Križu nad Mariborom. 486

Orehove plohe in dober sadni most prodaja Jožef Senčnik, Sv. Peter pri Mariboru. 511

Kuharica, ki je že več let služila v župnišču išče službe v kakem župnišču. Vajena je vsakega dela in gospodarstva. Naslov v upravnistvu. 516

Malo posestvo (hiša, vrt, njiva v lepi legi) z malo, dobrodočo trgovino mešanega blaga, edino v vasi, ne daleč od železniške postaje, se prodaja vsled starosti po primerno nizki ceni. Pojasnila daje lastnik M. R. 44, St. Pavel pri Preboldu. Poste restante. 515

Zelo lepo posestvo, krog 22 oralov, lep gozd, travniki z samo sladko krmo, 400 zlahtnih sadnih dreves, novonasajen že rodeči vinograd, njive, lepa hiša in gospodarska poslopja itd.; viničarija v bližini Poljčan se prodaja. Pojasnila daje Karl Sima v Poljčanah. 494

Lepo posestvo, blizu Maribora, farne cerkve in žel. postaje, zidani hrami in hlevi, veliko travnikov in sadonosnikov in vse drugo potrebno je z vsem premakljivim vred takoj na prodaj. Več pove upravništvo. 395

..... HALO
Prave kranjske klobase velike, par 40 vin., katere odposilja od 5 kg naprej Karol Novak, Sp. Šiška pri Ljubljani. 536

Kozolec iz lepega in čvrstega lesa, 23 m dolg, 7 m širok in 6 m visok do podstrešja, z 8 oddelki, se prodaja oddelek po 200 kron. Več pove gosp. Kodre, gostilničar v Pesji, p. Velenje. 532

Prodajam takoj malo posestvo ki meri 3 orale z dobro ohranjeno leseno hišo z opravo vred, hlev za kravo, lepi sadonosnik, leži eno uro od Poljčan in enakodaleč do župnije Loče, pol ure od železnice. Zadnja cena 900 kron, 220 kron lahko ostane vknjiženo. Prednost imajo krojači in čevljarji. Janez Debelak, kmet pri Poljčanah, p. Poljčane. 520

Krasno posestvo z dvojno mero gozdov in vinograd, skupno, nerazkosano, četrt ure od postaje, v lepi legi na ravnem, blizu velike tovarne in rudokopi, mlin na motorno moč, 3 konjske sile v zvezi z mlatilnico. Vse potrebne poljedeljske stroje in kovaško orodje, zidano poslopje v najlepšem redu 411 arov 62 m² mere, ter se lahko redi 12 glav goveje živine s samo sladko krmo. Vse to prodam za ceno 36000 K. Zaradi setve vabim kupce takoj. Anton Štante, Sv. Lovrene v Prožinu, p. Štorč na Štajerskem. 439

500 kron
Vam plačam, ako moj uničevalec korenin „Ris-mazilo“ Vašega kurjega očesa, bradavice, trde krče v treh dneh brez bolečine re odpravi. Cena ene posodice z garancijskim pismom eno kruno. 224

„Kemeny, Kašan
L. poštni predal 12/76 (Ogrsko)“.

Cepljeno trsje in ključi.

Vinogradnikom naznanjam, da imam veliko množico ameriških trt na prodaj. Sezam trt: pošip, ruandec b, silvanec, zlahtna, rudača in bela, rafol, portugalski, velinec, laški rizling, kapcine, muškati silvanec. Več tisoč korenjakov, Riparia Port., Vitis Salo nis, Monticola in ključi. Velika množica Riparia Portalis Monticola. Cena po dogovoru. Janez Verbnjak, trsničar Breg pri Ptuj. 196

Lepo posestvo,

blizu Maribora, farne cerkve in žel. postaje, zidani hrami in hlevi, veliko travnikov in sadonosnikov in vse drugo potrebno je z vsem premakljivim vred takoj na prodaj. Več pove upravništvo. 395

Posestvo na prodaj! Vinograd, nov nasad, travniki, njive, gozd, kamenolom, lepa hiša, dve viničariji, zelo ugodna lega, v bližini mesta na Sp. Štajerskem. Velikost 17 oralov. Ponudbe pod V. J. na upravništvo. 427

Naznanilo.

Na deželni sadjarski in vinarški šoli v Mariboru se bude vršil v času od 5. do večerši 8. majnika tečaj o pridelovanju zelenjave, v katerem se bo o obdelovanju in o uporabi važnih vrst zelenjave teoretično in praktično poučevalo. Razkazovanje in pouk se bude vršil dopoldne od 9. do 11. ure in popoldne od 2. do 4. ure. Število udeležencev se je določilo na 30.

Učnina se ne bo zahtevala.
Učni jezik je nemški.
Prijava naj se do 28. aprila na podpisano mesto.

Ravnateljstvo deželne sadjarske in vinarske šole v Mariboru. 528

Opravična številka E 50/13
8

Dražbeni oklic.

Po zahtevanju Mestne hranilnice v Kamniku, zastopane po dr. Al. Kraut, odvetniku v Kamniku, bo dne 5. majnika, 1913 dopoldne ob 9. uri na licu mesta v Kališovec (par. 177 i. r.) dražba zemljišč vl. št. 61, k. o. Kališovec, obstoječega iz 1 hiše in gosp. poslopja, 15 pašnikov, 10 host, 3 vinogradov, 14 travnikov, 11 njiv in 1 vrta v skupni izmeri 23 ha 15 ar 6 kv. m s pritliklo vred, ki sestoji iz 1 para volov, 2 krav, 1 konja, 5 svinj, 2 vozov, 2 plugov, 1 brane, 1 sani, 5 sodov, 2 čebrov, 1 preše, 3 škafov, 5 vil in 12 grabelj.

Nepremičnini, ki jo je prodati na dražbi, je določena vrednost na 18.252 K 77 vin., pritlikli na 2.435 K

Najmanjši ponudek znaša 13.792 K; pod tem zneskom se ne prodaja. Dražba se po parcelah ali celo zemljišče.

S tem v smislu par. 56 i. r. odobrene dražbene pogoje in listine, ki se tičejo nepremičnine (zemljiško-knjižni izpisek, hipotekarni izpisek, izpisek iz katastra, cenitvene zapisnike itd.) smejo tisti, ki žele kupiti, pregledati pri spodaj oznamenjeni sodniji, v izbi št. 8 med opravnimi urami,

C. kr. okrajna sodnija v Sevnici, oddelek II., dne 30. marca 1913.

525 Fischinger.

Kdor potrebuje lepo, dobro blago za velike ali male, naj pride v 540

Seršenovo narodno trgovino v Ljutomer.

Tam najde jako dosti tudi najfinejšega, najboljšega blaga po skrajno nizki ceni, štofe za moške obleke, najmanj 50—60% ceneje, kakor tisti, ki naročuje od drugod.

V kratkem imamo sv. birmo; kdor kupi za birmance najmanj za 10 K, dobi molitvenik v zlati obrezi. Vsakovrstnega platna, štofa, svile, čajga, volne, domačega druka, žameta, svilnatih robocev, je ogromna množina na izber.

Franc Seršen v Ljutomeru.

Vabilo

občnemu zboru,

Kmet. zadr. za mariborski in ptujski okraj reg. zadruga z omejeno zavezo, katere se vrši dne 1. maja 1913 ob 2. uri popoldne v prostorih zadružnega skladišča v Račjem.

DNEVNI RED:

1. Predložitev računskega zaključka za leto 1912.
2. Prečitanje revizijskega zapisnika.
3. Volitev načelstva in nadzorstva.
4. Sprememba zadružnih navodil in
5. Razni predlogi in nasveti.

Račje, dne 14. aprila 1913. 538.
Anton Mlakar l. r., načelnik.

Hranilnica in posojilnica na Dobrni, r. z. z. n. z.,

vabi na svoj

redni občni zbor,

ki se vrši na praznik vnebohođa dne 1. majnika 1913 ob 1/8. uri zjutraj v uradnih prostorih.

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Odobrenje rač. zaključka za l. 1912.
5. Volitev načelstva.
6. Poročilo o izvršeni reviziji.
7. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor, ki bo veljav. no sklepal ne glede na število navzočih zadružnikov.
Dobrna, dne 14. aprila 1913

541 Hranilnica in posojilnica.

Tovarna za kemične izdelke v Hrastniku

priporoča kmetovalcem superfosfat iz koščene moke in rudniški superfosfat, nadalje razne vrste mešanih gnojil, ki vsebujejo vse, za zemljo potrebne redilne snovi.

Za gnojenje hmeljišč najboljša znamka: Kaliamonijak-superfosfat. 502

Kaj potrebuje nevesta? Doto! Izborna in lepa bala!

To pa dobi izplačano v gotovm denarju že po dveh letih majnega vplačevanja s tem, če pristopi h društvu „Mädchenhort“, ki je tekom zadnjega leta na 736 udov izplačalo 662.400 K. Vsak ud plača v dveh letih k večjemu K 294— in dobi zato v slučaju ženitve po dveh letih K 600—, se torej vplačana svota obrestuje z 124 odstot. Člani se sprejemajo: brez gotove starostne meje, brez ozira na veroizpoved, brez drža-niškega atesta!

Zastopniki se sprejmejo pod ugodnimi pogoji. „Mädchenhort“ prvo splošno-dobrodelno društvo za preskrbo dote in bale za dekleta, ki imajo namen stopiti v zakon, Dunaj I, Franz Josefs Kai 43. Predsednik: Prior Rudolf graf Mels Colloredo. Glavna plačilnica za Štajersko: Viljem Spanner, Gradec, Froneng. 10. II.

Najboljša vsakovrstna dalmatinska vina se dobe edino-le pri:

razpošiljalnici in zalogi

dalmatinskih vin

Glavni trg 8 Celje Glavni trg 8
Zahtevajte cenike! 529

LISTEK.

Švarc — Nacl.

(Spisal Januš Golec.)

(Dalje.)

Tako v polspanju je že kramljaj z Mico, ko ga je nekaj zaskalelo na dlani. Zamahnil je z rokami in zadel ob dimnik. Sumljanje se je na novo začelo, seveda Nacl ni vedel o tem, ker se je gugal v polsnu, ko tudi tanka ušesa varajo. Resnica pa je, da se ni mudil dolgo v sanjah pri Mici; nekaj mu je pribrenčalo na spodnjo ustnico in ga tako silno pičilo, da je skočil pokoncu kakor preplašen jelen. Kedo bi popisal bolečine na tako občutljivem delu kakor je ustnica? Nacl pa je povrh še dobro videl, da ga je polju. bil sam ta hudi. Lasje so se mu postavili pokoncu in v groznem strahu jo je hotel potegniti; rajši v gozil med copernice, ki ga vsaj poljubljale niso. Bogu bodi poškodeno, da je Nace v naglici pozabil, da so njegove hlače brez zatege. Že pri drugem koraku so se mu zapletle, opotekel se je in padel skozi luknjo v mlin. Priletel je z glavo ravno ob vreteno in obležal nezavesten. Kako dolgo je vstrajal v tem stanju, ko ni občutil ne strahu ne bolečine, dominev natanko ni znano; pa sonce se je že peljalo proti sredini, ko je odprl oči.

Dobro uro je trpelo, predno se je domislil Mice, lutriš-križa, copernic in samega peklenščeka. Ustnica mu je visela navzdol kot cementni žakelj, še govoriti ni mogel sam s seboj. Odpahtil je čuri in se zmohtal na plano. Mraziti ga je začelo v kljub poldanski vročini, ustnica ga je pekla in bolela ga je glava. Ni krenil proti Marenbergu, da bi se lutriš podkrižal, ampak proti domu; trdno prepričan, da ima greh na vesti, ki mu ga še g. fajmošter ne bo do mogli odvezati. Potrj je bil na telesu, a še bolj na duši, ko je plezal v hrib in se spuščal navzdol proti domu. K sreči ni srečal nikogar. Veliko je mislil na tem povratku, še več pa obetal za prihodnost, hoteč oprati svojo fantovsko čast.

Vrnivšemu se Naclu je postalo silno hujo, vročica ga je kuhala in jezik mu je bil zavezan. Mica ga je začudena pogledovala in odpirala usta na stžaj. Nacl pa ni spravil niti enega glasu iz sebe, le o ba kazalec je nastavljal na čelo in pomigal z njima; dovolj za Mico, vedela je, da se je boril z enim iz pekla. Tri dni je kvasil Nacl zmedene reči, kričal in upil je po žegnani vodi. Mica je bila v strahu, kaj če ga je hudoba obsedla? Še-le četrty dan se mu je zavrtelo v glavi toliko na pravo, da je razložil Mici, kako in kaj je bilo z lutriš-poročo. Tudi Mico je grizla vest, pa vsaj lutriš-križa ni imela na duši kot Nacl. Ko je že Timpl stal na nogah, ga je izvoljenka nekega dne prijazno nagovorila: „Nacl moj, strašen greh imaš na vesti. Ne bo sreče pri bajti, dokler se ga ne iznebiš. Jaz sem še služila za dekle v Marenbergu, pa je Vrdeletov Lipl napravil ravno tak križ kot ti, pa še sami tehanj mu ga niso mogli zbrisati; v Marpruk k misijonarjem je moral.“

„Pa saj se jaz še nisem podkrižal“, se je zagovarjal Nacl, „samo namenjen sem bil.“

„Nič“, je vstrajala Mica na ostrejšem stališču, „kaj ne veš, da je za zlođeja sklep toliko kakor dejanje.“

Timpl je pokimal; vendar — v Marpruk — v Ribnici, preko Drave je bil že kot fantek z očetom, pa v Marpruk je gotovo še dalje. Konec dolgega kvantanja je bil sklep: Nacl mora slej ko prej v Marpruk po odvezo, ko se pa vrne, pa bo stopila Mica k domačemu gospodu in izprosila, da ju zvežejo po stari navadi.

Iz celega sveta.

Angleško vojno zrakoplovstvo. Kakor je izjavil angleški vojni minister, imajo Angleži sedaj štiri zračne čete s 128 izobraženimi letalci. V letih 1913 in 1914 se priklopi tem štirim četam še 5. in 6. voj. Moštvo se pomnoži za stalno na 1000 oseb; težava je le dobiti izurjene mehanike. Število zrakoplovov se mora vendar še znatno pomnožiti, posebno je treba gledati na domače izdelke. Za potrebne priprave je dovo. lila vlada 501.000 funtov šterlingov.

Kako nastane iz drevesa časopis. Neke ravnatelj papirnice je napravil zanimiv poskus, v katerem času bi bilo mogoče napraviti iz debla časopis. Zjutraj ob 7. uri 35 minut je dal posekati 3 drevesa. Lubje so debelom vzeli in les pripeljali v tovarno. Les so izpremenili v papirno maso do 9. ure 34 minut. Takrat je bila papirna pola gotova. Z avtomobilom so prepeljali papir v tiskarno. In ob 11. uri zjutraj so ljudje že na tistem papirju brali najnovejše novice. Torej je bilo treba le 3 ure in 5 minut, da se je časopis napravil iz tvarine dreves, na katerih vejan so zjutraj še ptički prepevali. Svet res hitro napreduje.

Odlikovani francoski redovniki in redovnice. Francoski uradni list je nedavno priobčil imena onih oseb, katerim je bil za posebne zasluge podeljen križ častne legije. Med odlikovanci sta tudi misijonarja Lobry in msgr. Budes de Guebriand, ki deluje na Kitajskem kot apostolski vikar v Tien-Cangu. Med velikim številom odlikovanih bolniških strežnic je 80% katoliških redovnic, ki jim je republikanska vlada priznala to visoko odlikovanje za njih požrtvovalno delo na polju krščanske ljubezni. To so tiste usmiljene sestre, ki jih drugače republikanska vlada izganja iz domovine.

IV.

Nek torek že bolj hladnega jesenskega tedna je bilo, ko je izvlekel Švarc-Nacl izpod zapečka usnjato obuvajo, da bi se obul za Marpruk. Pomagala mu je pri napravljanju tanKovidna Mica, ki mu je tu pa tam kaj nategnila, pa tudi zavezala bolj na kratko, kjer se jej je zdelo predolgo. Nacl je bil napravljen. Otital se je še enkrat, ali ima vse. Pipa je bila na pravem mestu, mehur za pasom, treba je bilo še denar zavezati. Mica mu je povedala, da ima vsega skupaj 3 rajnuš, 6 grošev in 1 krajcar, za pakl užigalic, pa tistih z rudečo kapico, ki se po blačah užgejo. Nacl pa ni spravil denarja v žep, ampak v mošnjček, ga dobro zažrgnil, pa ga spravil prav na golo kožo, da bi takoj začutil tatinsko roko. Potlačil je še v žep vogel kruha in 5 glav česna. Postavil se je bil z leskovko, ki jo je držal malo nad sredino in še enkrat tuhtal, kaj bi bil pozabil. Vest mu je pravila, da še ne česa pogreša. Vse je bilo v redu, še rožnkranec je imel, le na zaobljubljeno žegnano vodo je bil pozabil; Bog ve, če je ne bo rabil na tako dolgem potovanju? S precejšnjo stekleničico blagoslovljene vode oborožen, je pa tudi Nacl sam menil, da je pripravljen za na pot. Poslavljal pa se naša zaljubljenca nista po gosposki šegi, ampak Nace je stisnil Mici roko z naročilom: „Dobro varuj, da mi bajte ne skuriš!“

Mica pa ga je odpustila z besedami: „Da ne boš pozabil tiste karte kupiti.“

Tako, sedaj pa jo je Nacl kresal po grabi proti Breznu. Na tem potovanju se mu je prigodilo kaj za papir vrednega le, da ko je stopil s kolovoza na cesto, se je tako nesrečno izpodtaknil, da je padel in se mu je blagoslovljena voda razlila po žepu. Že je imel prav nedolžno kletvico na jeziku, pa jo je kot spokornik požrl pravočasno. Skrbelo pa ga je le nekoliko, ker je bil ob vodo, vendar se je potolažil z zavestjo: da ima žegnan žep, če že ne kar cele suknje. Iztaknil je tudi po večkratnem baranju broč preko Drave. Dolgo je tudi tuhtal, stoječ ob bregu reke: bi li bilo varno, zaupati življenje in grešno dušo tej malenkostni škatlji. Pa premagal je take pomisleke, ker v škornjih z leskovko pač še Nacl ni mogel čez Dravo, mosta pa tedaj še ni bilo.

„Helo—hej“, je zaklical; zarožljala je veriga, čoln se je približal kraju in Nacl je vstopil. Petkrat gotovo, če ne večkrat, je zabičeval brodarju, predno sta odrinila od brega: „Stric, skrbno vozite, da se ne prekucneva“. Srečno sta se pripeljala na drugo stran. Nacl je pospravil svoje ude iz čolna in se hotel posloviti z: „Bog povrni, stric, dobro vozite“.

Dedec pa ga je prijel in kričal: „Plačaj, misliš, da bom takega kozla zastonj vozil!“

Timpl ga je začudeno pogledal in ga potrkal po rami, rekoč: „Veste, že Spehov Izidor me je na garah peljal od Pamkraca pa do Bastla za božji lon, pa bi me Vi ta laket pota ne? No, no, da ne boste tako srborito gledali in ker res ni varno voziti, tule imate eno glavo česnja; le pojejte, Vas ne bodo nikoli zobje boleli, kot mene ne.“

Brodar je vzel česenj, pa ga je z vso silo zaluzal Naclu v obraz. Po pravici povedano, take predznosti Timpl že dolgo ni doživel; pa je tudi vzdignil leskovko in neusmiljeno bi se bila zavrnila na predržežu, da se ne pojaki dovolj urno.

Nacl pa je pobral česenj in zagrozil brodarju: „Sirotka ti bledušasta, bi ga še rad, pa ti ga nikdo ne bo ponudil.“ Celo pot do postaje je godel in sam sebi tožil o sedanjih nevhvalečnosti sveta. Vlak je že naš Nacl večkrat videl, pa vozil se v tem brkalo še nikdar ni. Bog si ve, kje in kako bi si bil kupoval tisto karto, da jo ni vrezal za ono babnico, ki je nesla jajca v Maribor. Po njenem vzgledu je tudi on zaklical skozi luknjico: „V Marpruk!“

Kako je nastal papirnat denar. Nekateri stari-noslovci so mnenja, da je prvotna domovina bankovca Kitajski. Stvar razlagajo tako-le: Kakih 100 let pred Kristusom je v kitajski cesarski blagajni zopet enkrat vladala praznота. Prvi minister je dobil težavno nalogo, da praznoto zopet izpolni. Mož si je dolgo ubijal glavo, na kakšen način bi to napravil. Končno jo je pogodil. Izšel je cesarski ukaz, da se mora odsteti pri avdijencah, pri cesarju nositi obraz zakrit (le z zakritim obrazom se je smelo namreč stopiti pred veličanstva kitajskih vladarjev) edino-le z usnjem iz kože neke redke vrste belega jelena. Ti jeleni so bili izključno cesarjeva last ter se je moglo dotično usnje dobiti le od cesarjevih uradnikov. Razume se, da se je prodajalo usnje primerno drago; da bi se ne mogle vršiti kakšne sleparije s ponaredbami, so usnjena zakrivala opremili z dvornim pečatom. Ti usnjeni kosi so bili v velikih časteh in kmalu so jih začeli rabiti za plačila. Iz tega se je kasneje razvil bankovec, ki je danes v rabi po vsem svetu.

Najboljši vremenski ključ. Dobili smo: Vreme lahko za celi mesec naprej določiš, ako veš, kedaj je 4. in 5. dan v mlaju. Kakor je namreč vreme na 4. in 5. dan v mlaju, tako bo vreme še do prihodnjega mlaja. Ako sta dneva lepa, bo vreme lepo, ako pa de. ževna, bo deževno vreme celi mesec. Ako pa je eden teh dveh lep, eden pa deževen, tedaj bo tudi do prihodnjega mlaja tako vreme, na pol lepo, na pol deževno. Včasih kaže za celi mesec lepo vreme, pa pride vendar tu pa tam nekaj deža, to pa samo za par ur in navadno kačar se luna spremeni: ob prvem ali začetnem krajeu, ob polni luni in mlaju, sicer pa je vedno lepo vreme, kakor kaže 4. in 5. dan v mlaju. Kateri pa je 4. in 5. dan v mlaju? Določi se tako-le: Imeti moraš pri roki koledar družbe sv. Mohorja,

Uradnik mu je odgovoril: „Eine Krone und sechzig Heller.“

Timpl je nastavljal na odprtino levo, za glasove bolj občutljivo uho; pa „eine Krone“ je še razumel, „sechzig Heller“ pa mu ni hotelo v glavo.

„V groših mi povejte“, je zatrobil uradniku.

Ta si je pa dal dopovedati, ponovil „eine Krone“, in pokazal 6 prstov za groše.

„Eh, dragi gospod“, je godel Nacl, odpenjaje si suknjo, telovnik in srajco, da bi prišel do denarja, „Vejo kaj“, je še dodjal, „tak papir, ki so mi oni dali za 1 krono in 6 grošev, mi dajo naš fajmošter ob Veliki noči doma zastonj. Pokrižal sem se, pa sem ga dobil; samo papir je bil bel, pa tudi črno popisan, na tem pa je črno pisanje na rujavem papirju in nekoliko bolj trd je za v roko vzeti.“

Uradnik se je prisrčno smejal. Timpl pa posteno plačal in se vsedel na klop, da bi počakal na vlak. Ni ga zamudil, ampak je še pravočasno stopil ravno za taisto babnico, ki je imela jajca v košu. V vozu pa se je vsedel nasproti nežni ženski stvarci z rešetom na glavi. Voz mu je dopadel, tudi toplota mu je prijala in želel si je, da bi se za 1 krono in 6 grošev prav dolgo vozil. Govoril ni z nikomur, ker je bable s košem prehitro izstopilo, tista gosposka ženska slabost pa se je prestavila v drug kot in ga srdito merila. Naclu je postalo dolgčas, pa tudi želodec se je oglasil. Izvlekel je česenj in kruh ter se kar cele pol ure krepil. Snedel je poldrugo glavo česna, precej kruha, vendar toliko ga je še ostalo, kakor je preračunal, da bo za 2 dni. Zaliti ni imel s čim, torej si je pomagal s pipico, ki jo je porinil v usta. Sedaj je pa začel pljuvati, da je kar ropotalo. Prišel je sprevoznik in mu preluknjati vozni listek; pa grdo se je obregnil nad njim, češ: pljuvati je prepovedano na tla, ampak se mora zanesti v kot v tisto okroglo skodelico. Timpl se je zravnal po dolgosti in povedal temu gospodu, ki še dolge suknje ni imel, da še doma v cerkvi ga ni mežnar kregal, če je obesil kakega na zid, in še pürgermajster si doma vsikdar do dobrega osnaži grlo, predno začne preklicavati. Sprevoznik se je menda izpreobrnjen obrnil in pustil Nacla pri naravnih potrebah.

Dolgčasil se je naš potnik; vse si je bil že ogledal, kar mu je bilo novega v vozu, skozi okna pa ni gledal, ker se je vozil po taki grapi, kakoršna je tudi doma gledal leto in dan. Zdehati se mu je začelo in menil je, da bi ne bilo napačno, ko bi na gorkem malo zažremal. Razložil je ude po klopi in prav po domače zasmrčal. Bog ve, kaj se mu je vse sanjalo, ker je spaval od Lembaha do Gradeca. V Mariboru je dogotovil službo sprevoznik, ki ga je vzel na vlak, novošli pa ga ni hotel buditi, misleč: Gotovo je kak nerodni koroški Joki, ki se vozi v Gradec. Nekoliko pred Stajerskim glavnim mestom pa se je prebudil tudi Nacl in sam pri sebi menil: da je dobro spal in se tudi dosti vozil za 1 K in 6 grošev. Predno pa se je pripeljal na svoj, nekoliko zgrešeni cilj, je vstopil izprevoznik in zahteval taisti velikonočni listek. Timpl ga je pokazal gospodu, ki pa je imel dolgo suknjo.

Pa šment, dedec je zarentačil nad njim v nemškem jeziku še bolj kot gospod fajmošter. Nacl pa se ni jezil, še vstal ni, ker gospoda ni razumel, pa tudi prav natančno ne slišal. Izprevoznik pa se ni mogel ločiti od njega in v Gradcu ga je prijel za roko ter ga popeljal pred drugega gospoda, ki je nosil črno, dolgo suknjo, bil obrit in tudi pod vratom je bil napravljen kot remšniški gospod. Prijaznemu sprevozniku pa bi bil Nacl gotovo požaril glavo česna, da ni prehitro odšel. Spokornik je menil, da stoji pred samim misijonarjem, snel je klobuk in mu začel na dolgo in široko praviti o copernicah, lutriš-križu in pek-lenskem poljubu.

(Dalje prihodnjic.)

tam najdeš dan in uro mlaja. Ako tega koledarja nimaš, kar daj se vpisati v družbo in ga boš dobil. Ko veš dan in uro mlaja, n. pr. 6. februarja 1913 ob 6. uri 22 minut zjutraj. Ko je bil mlaj, pa štej od tod naprej 24 ur, to je do 6. ure 22 minut zjutraj v petek 7. februarja 1913, pa imaš prvi dan v mlaju, in tako štej naprej in našel boš 4. in 5. dan v mlaju. V februarju 1913 je bil 4. in 5. dan v nedeljo, dne 9. februarja od 6. ure 22 minut zjutraj do 6. ure 22 minut zjutraj torek 11. februarja. Ta 2 dneva nedelja in ponedeljek sta bila lepa in res je bilo vreme vedno lepo do 8. sušca 1913, ko je bil mlaj ob 1. uri 23 minut zjutraj. Navadno že 3. dan nekoliko pove, kakšno bo vreme.

Trikrat na smrt obsojen. V Frankobrodu na Nemškem je bil dne 15. marca vsled 3kratnega umora obsojen na 3kratno smrt neki Sternicker; razen tega je bil še obsojen na 5 let težke ječe in na stalno izgubo meščanskih častnih pravic. Neke Kersten je pa bil zaradi 2kratnega umora, enega uboja in rop obsojen na 2kratno smrtno kazen, 5 let težke ječe in na stalno izgubo vseh svojih meščanskih častnih pravic.

Trije slavni zdravniki. Imeniten zdravnik je na smrtni postelji. Obdaja ga polno zdravnikov, bližnjih in daljnih. Od vseh se kaj prijazno poslavlja. — „Gospodje!“ pravi, „jaz vam priporočam 3 velike, slavne zdravnike!“ Vse je tiho. Vsak si misli, da bo njega imenoval. „Ti so:“ pravi, „zmernost, voda in gibanje!“

Čudež. Berač ogleduje svoj oguljeni klobuk. — „Ne vem, kako je to: Klobuk nima hrane, ne dobiva hrane, pa je vendar vedno bolj masten.“

Hitra izprememba. Feldbebel svojemu tovarišu: „Bolha je pa res korenjak! Komaj da je par dni korporal, pa že kolne kakor naju eden!“

„Titania“

886

Nenavadno hiter razvoj pare.

Pošilja se na poskušnjo.

Tisoči že v rabi.

Zahtevajte cenike.

Vsako kurivo porabljivo.

70 odst. kuriva se prihrani.

Zastopniki se iščejo

„Titania“ parilnik se lahko uporabi tudi za kuhanje žganja če se pridene zato posebna priprava.

brzoparilniki za živinsko krmo.

narejeni iz kovanega železa in kovinaste pločevine, torej nepokverljivi.

„Titania-Werke“, Wels 136, Zgor. Avstrijsko.
Največja specialna tovarna za parilnike na Avstro-Ogrskem.

Glavno zastopstvo **Franc Asen, Gradec, Mariengasse 22.**

40 klavirjev in harmonijev

dvorih tvrdk Bösendorfer, H. Heitzman (najboljše) in učitelj „Glasb. Matic“

A. Breznik, Liubliana

Kongresni trg št. 15 („Zvezda“, nasproti nunsko cerkve). Svarim pred nakupom event. falsifikatov ali slabega blaga, zlasti ker dobi pri 15 kron meni vsakdo na obroke po prvovrsten instrument gori imenovanih sloviti tvrdki z ročnično 10letno garancijo. Kdor si izposodi pri meni klavir, postane tudi lastnik istega dočim je dosegla najemščina višino kupnine! Velikanska naloga najb. violin, harmonik, citer, tamburic itd. po najnižjih cenah. Zamenjava najugodnejša. Uglasevanje in popravila točno in cenno. 968

Goričar & Leskovšek, Celje

Graška ulica 7 — podružnica Rotovška ulica 2

Spomladna in poletna sezona:

Nahrbtniki (Rucksäcke) v veliki izbiri po raznih cenah.

Čaše iz papirja in aluminija.

Za veselice: konfeti, serpentine, papirnati krožniki, servijete.

Lampijoni, predmeti za šaljive pošte in srečolove.

Tovarniška zaloga šolskih in pisarniških potrebščin.

Lastna zaloga ljudskošolskih zvezkov in vseh tiskovin za urade.

Nagrobni venci in traki.

Dopisnice savinjskih planin in druge.

Solidno blago. Nizke cene. Točna postrežba.

TOMAŽEVA ŽLINDRA

(vpisana znamka)

je izberno važno gnojilno sredstvo za vse sadeže na vseh vrstah zemlje. Pomnoži dohodek po dobičkonosnem načinu. Uporaba istega ni vezana na noben letni čas.

Tomaževa žindra »zvezdna znamka« je priznana najizbornejše blago neskvajene kakovosti. Zategadelj naj zahteva vsak poljedelec

Tomaževo žindro »zvezdna znamka«, kajti zvezda na vreči in plombi daje poročstvo za čisti in polnovredni izdelek.

Pozor!

Tomaževa žindra »zvezdna znamka« se v originalnih vrečah prodaja pri sledečih trgovcih.

Otmaz Diermajer, Ormož | Alojz Maček, Maribor, Ed. Suppanz, Pristava, Peter Majdič, Celje, | Alojz Pinter, St. Bistrica, N. Zanier, Št. Pavel p. Pr.

Kjer ni nobene prodajalne se naj obrne naravnost na:

„Thomasfosfatfabriken“ Z. Z. O. Z.

Berlin W 35.

Pred manjvrednim blagom se svari.

Pozor! Velecenjeni Pozor!

gg. posestniki zemljišč in vrtov!

Spomlad je nastopila in Vas pozivlja, da obdelate svoje travnike, polje in vrte. Kakor Vam je znano, dobivajo se najboljše in najbolj zdrava **gozdna, detelina, travna in zelenjadna semena** le v obče znani specerijski in semenski trgovini tvrdke

M. Berdajs v Mariboru

na Zofijinem trgu Za prijazna naročila se najtopeje priporoča z odličnim spoštovanjem

M. Berdajs.

Samo izborna blago!

Točna postrežba!

Gornjo Thomazevo žindro, kakor tudi vsa druga umetna gnojila: kalijevo sol, kajnit, čilski soliter, žveplenokisli amonjak, superfosfat itd. ima v zalogi in prodaja na cele vagone kakor tudi na drobno

Veletrgovina z železino „Merkur“ P. Majdič, Celje.

Velika narodna trgovina Karl Vanič : Celje

Narodni dom

81 priporoča bogato zalogo manufakturnega in modnega blaga, posebno k asne novosti za pomladanske obleke, po zelo nizkih cenah, Ostanki pod ceno. Postrežba točna in solidna. Vzorec na razpolago.

Štefan Kaufman

trgovina z železino v Radgoni

priporoča najboljše ocelne, motike in lopate, pravo štajersko železo po najnižji ceni in solidni postrežbi. 393

Cepljeno trsje!

Vinogradnikom priporoča zelo lepo cepljeno trsje na Pip, portalis, burgundec, beli rilček in silvanec trsnicar in posestnik Fr. Bračko, Sv. Peter pri Mariboru. 145

Dobro blago točna postrežba **Kdor** Edina slov. trgovina z železino

si hoče prihraniti denar

1169 kupuje vse v slov. trgovini

Ivan Veselič & drug

v Ormožu, podružnica Velika nedelja.

Največja zalog

Manufakturnega blaga, kakor suknja, druzna, hlačevine, platna itd. Vse vrste špecerije, najfinejše moko, kave itd. Največja zalog

vse vrste železnine, kakor tudi vsi okovi za mizarje in stavbe po najnižjih tovarniških cenah. — Kupuje zrnje, kakor pšenico, rž, fižol itd. potem jajca, suhe gobe, perutnino vedno po najboljših dnevnih cenah.

K. in R. Ježek

tovarna strojev, livarna železa in kovine, MARIBOR, Meljska cesta 103

priporoča svoje raznovrstne poljedeljske stroje, mlino, priprave za žage, transmisije, vodovode, studenčne sesaljke, kakor tudi motore prve vrste itd. pod ugodnimi plačilnimi pogoji. 376

Lastna delavnica za popravila poljedeljskih strojev v MARIBORU.

Opravična številka A 1/13 10

Oklic

s katerim se sklicujejo sodišču neznanu dediči.

C. kr. okrajno sodišče v Wolfsbergu na Koroškem naznanja, da je umrla dne 23. decembra 1912 v St. Andražu na Koroškem štev. 70 zasebnica Marija Mack, Rojena Woschner, ki ni zapustila nikake narredbe poslednje volje.

Ker je temu sodišču neznanu, ali in katerim osebam gre do njene zapuščine kakša dedinska pravica, posebno je sodišču neznanu, če je kaj sorodnikov po njeni materi, mati se je zvala Liza, rojena Knapp, se pozivljajo vsi tisti, kateri nameravajo iz katerega koli pravnega naslova zahtevati zapuščino za-se, da naj napovedo svojo dedinsko pravico v enem letu od spodaj imenovanega dne pri podpisanim sodišču, in se zglase, izkazavši svojo dedinsko pravico za dediče, ker bi se sicer zapuščina, kateri se je med tem postavil za osterbnika g. Karl Dreo, notarski kandidat v Wolfsbergu na Koroškem, obravnavala z onimi, ki se zglase za dediče in izkažejo naslov svoje dedinske pravice, ter se jim prisodila, dočim bi zasogla nenastopljeni del zapuščine, ali če bi se nikdo ne zglasil za dediča, celo zapuščino država kot brezdedično.

C. kr. okrajno sodišče v Wolfsbergu, oddelek 1. dne 28. februarja 1913. 454

Ni več potrebno

naročevati slabega blaga za dragi denar, ki ga razpošiljajo nekatere tuje tvrdke. Ako želite dobiti sveže novomodno in po ceni blago za obleke predpasnike, svilne in druge robe, vse vrste perila, nogavice, moške in fantovske obleke, srajce, kravate itd., pišite takoj na ravnokar novo urejeno

Prvo spodnještajersko razpošiljalnico ::::

J. N. Šoštaric, Maribor, Gosposka ulica št. 5

da Vam pošlje vzorce, dobite jih zastoj in poštnine prosto. Šivilje in krojači dobijo popust. Postrežba je točna in strogo solidna. Če pridete v Maribor, ogledajte si to trgovino in kupite vse Vaše potrebščine, bode zelo zadovoljni. Pazite pa na slovenski napis, da ne zamenjate te trgovine s kako drugo, ki se tako glasi, piše pa Schusteritsch ali Schusteritsch. Pravilno je samo J. N. Šoštaric, Maribor, Gosposka ul. 5.

Trgovina s špecerijskim blagom

Na drobno! Na debelo!

Trgovina z moko in dež. pridelki

Ivan Ravnikar

Celje, Graška cesta 21.

Po prepričanju mora vsak pripoznati, da imam **zanesljiva kaljiva semena** n. pr. jamčeno domačo in nemško deteljo, peso rumeno in rudečo, travo, sploh vsa poljska semena, kakor tudi vrtna in cvetlična od tvrdke **Mauthner.** 65

Glavna zaloga vrvarskega blaga

Solidna postrežba.

Glavna zaloga suhih in oljnatih barv